A°. 1862. N°. 42. Woensdag 28 Mei. Elfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.
Voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
„ *Java* . . . . „ 15,—.
„ *de Buitenbezittingen* . . . . . „ 17,50.
„ *Nederland* . . . . „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; **Agenten:** te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORP; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Amboina*, A. HARMSEN; te *Makassar*, W. EEKHOUT & Co., en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De **JAVA-BODE** verschijnt op **Woensdag** en **Zaturdag** van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.
Voor de vijf woorden . . . . *f* 0,50.
„ idem bij eerste of meerdere herhaling „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de **Mail-Editie** dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór **12** uur.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Sluiting der Mail,
op Zaturdag den 31sten Mei.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
L. C. POLDERMAN
met
J. W. VAN ALPHEN.
MAKASSAR, 13 Mei 1862. (1841)

Getrouwd:
H. W. C. A. THIEME
met
J. C. SCHULTZ.
WILLEM I, 19 Mei 1862.
Eenige Kennisgave. (1825)

Getrouwd:
A. H. LAMMERS
met
H. L. HECHT,
weduwe *A. A. Gossow.*
BATAVIA, 23 Mei 1862. (1783)
Eenige Kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *P. W. C. Lange, Ondaatje.*
BATAVIA, 24 Mei 1862.
Eenige Kennisgeving. (1818)

Heden avond half acht ure,
in de **Harmonie**,

BOEKENVENDUTIE,

van belangrijke ***Regtsgeleerde*** en andere ***wetenschappelijke Werken***, alsmede ***eene fraaije collectie Muziek***, waaronder ***Partitien*** van de beste ***OPERA'S***, nog een ***Reagentia Kistje.***
(1833) LANGE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag, den 30sten Mei,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
van Diverse Lijnwaden,
CHITZEN, Fransche MADAPOLLAMS aan stukken van 88 EL, BOTER V.D.L., BOTER in vaten van 80 pond, Witte SUIKER in Mandjes, voor huisselijk gebruik,
Persisch Rozen water,
en ten Elf ure:
EEN STUK GROND met Een Bamboezen huis, gelegen in Gang ***Trate***, Blok O, het 7de Deel, verponding No. 2697, het ERF is langs de Noordzijde 18 Roeden en 10 Voeten.
EEN ERF bebouwd met Een Steenen Woonhuis met Pannen gedekt, benevens 24 Steenen Pedakken, met Pannen gedekt, alles gelegen in de ***Volkrijkste Buurt*** van ***Molenvliet West***, Blok M, het 4de Deel, verponding No. 5245, en Getaxeerde waarde ***f 8000.***
(1777)

VENDUTIE

op Vrijdag, 30 Mei 1862, des voormiddags na 11 ure precies.
zal voor het Commissiehuis van
J. Speet,
qq. de Chinesche Vrouw ***Mo Ingnio***, weduwe van den Chinees ***Tan Oeijpien***, worden verkocht:
EEN ERF, bebouwd met een Steenen woonhuis, benevens vier-en-twintig Steenen Pedakken, allen met Pannen gedekt, in Wijk MOLENVLIET West, Westerveld, Blok M, Deel 4, No. 268, verpondings-Nummer 5245, getaxeerd op *f* 8,000.—. (1776)

Op de Vendutie

van Vrijdag den 30sten Mei, zal bij
J. SPEET,
tot sluiting van rekening worden verkocht:
18 vaten Puik AMERIKAANSCH MEEL.
12 „ PORTER BIER in heele en halve flesschen.
10 „ van 1 pikol geassorteerde SPIJKERS.
100 mandjes WITTE SUIKER.
100 groote kalebassen PERSISCH ROZENWATER.
Alles zonder reserve. (1829)

Vrijdag 30 Mei aanstaande,
zullen de Ondergeteekenden, op last van de Bataviasche Weeskamer, in het Lokaal genaamd

TOKO ESMIOL,

op RIJSWIJK,

zonder Reserve VERKOOPEN, de aldaar aanwezige Goederen, bestaande in eene belangrijke partij

PROVISIEN EN DRANKEN,

Champignons, Truffels, Petits Pois, Sardijntjes, Engelsche Soepen, Olijven, Sausen, Hollandsche Groenten, Vleeschen en Gevogelten in Blik, Zwezerikken, Gedroogde Appelen en Peeren, Koek in blik, Geconfijte Snippers, Succade, Gember, Geleijen, Pruimen d'Enten, Japansche Soija, Vruchten op Water en Brandewijn, Ananassen op Water, Tafelwijnen en Amandelen; en eene groote partij ***SUIKERWERK*** in Stopflesschen van het fijnste soort.

Champagne, Bordeaux, Bourgogne en Hermitage Wijnen, Hollandsche en Fransche Likeuren, Marasquin, Siropen, Absinthe, Roode Genever, en eene groote partij **echt Beijersch BIER** uit ***Kitzingen.***
Alle deze Provisiën zijn versch, en de Dranken van uitmuntende kwaliteit.

Voorts:

Zes Prachtige Tafel Carcel-Lampen,

te ***Parijs*** op Japansche Vazen van het grootste soort gemonteerd. brandende Twaalf uren; het binnenwerk geheel van Koper is buitengemeen Soliede.

Een Fransch Porcelein Eet- en Dessert Servies.

Een zeer schoon **PLATEAU**, bestaande uit drie stukken, een Middenstuk met Luster en Bouquetten.
Etagère en Bronzen voorwerpen, GLASWERK, Wijn-, Rhijnwijn-, Champagne-, Vinger- en Illumineerglazen, Een Partij **Fransch Kinderspeelgoed**, Kroonen, Hanglampen, Ledikanten, Knapen, Wasch- en Schrijftafels, Schutsels, enz. Een BENDIJ en twee PAARDEN.

Voorts:

Het TOKO-MEUBILAIR,

bestaande uit groote Winkelkasten, Stellingen Koperen, Weegschaal, Toonbanken, Tafels en Stoelen. Alsmede de Compleete inrigting voor eene

RAFFINADERIJ,

Kok-, Brood- en Suikerbakkers affaire.

Wegens de menigvuldige kavelingen zal de Vendutie precies ten 9 ure beginnen.
(1784) VAN DEN BIESEN & MODDERMAN.

Op Vrijdag 30 Mei,
zal nog zonder reserve worden verkocht:
een factuur prachtige Parijsche Pendules.
Prachtige Tafelkleeden.
Een nieuwe Bendie.
150 Reaal zilveren Lepels en Vorken.
(1790) VAN DEN BIESEN EN MODDERMAN.

VERKOOP BIJ INSCHRIJVING.

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement zullen de Ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden,

op den 30sten Mei e.k. des morgens ten 10 ure,

bij inschrijving met geslotene billetten en behoudens nadere toewijzing verkoopen:

de gunstig bekende, nieuw gevestigde en modern ingerigte Suikeronderneming

„DELANGOE,"

met deszelfs compleete Inventaris, gelegen in de Residentie ***Soerakarta***,

werkende met vacuum en eene uitgestrektheid hebbende van ***1660 bouws*** met ruime gelegenheid tot verdere uitbreiding, terwijl de huurregten van 20 jaren en één jaar Alip zijn aangevangen van en met het loopende jaar.

Deze verkoop zal tweeledig plaats vinden, namentlijk:
a. met inbegrip van de nu bijzonder gunstig te veld staande Suikerriet-aanplant van ruim 600 opgemeten Bouws.
b. zonder deze aanplant, welke alsdan door en voor rekening van den tegenwoordigen belanghebbende op de onderneming zal moeten afgewerkt worden en ten zijnen voordeele blijft.

Informatien, beschrijving en nadere voorwaarden zullen bij de Ondergeteekenden, zoowel als bij hunne FIRMA'S te ***Batavia*** en ***Soerabaija*** verkrijgbaar zijn, alsook plaatselijk bij den Administrateur.

Gegadigden gelieven tijdig hunne billetten, welke onder geheimhouding op voormelden uur en dag zullen geopend worden, bij de Ondergeteekenden in te dienen en dezelven te doen bevatten:
1e. de door UEd. te stellen koopsom sub *a* of *b*.
2e. de wijze waarop dezelve zal worden voldaan en
3e. de namen der borgen bij eene gedeeltelijke voldoening der koopsom in termijnen, met vermelding der vervaltijden en daarop te vergoeden rente.
(1807) B. KOPERSMIT EN Co. q. q.
SAMARANG, 1 Mei 1862.

Executoriale Verkoop.
In Naam des Konings!
Op Zaturdag den 31 Mei aanstaande,
des morgens ten 9 ure,
zal op ~~hier onder~~ te vermelden plaats door mij deurwaarder, middels het Vendu-Departement alhier, publiek worden verkocht, de aan

J. C. A. Simon Thomas,

en diens Echtgenoot **C. GEHNE,**
toebehoorende en bij wege van executie in hunne woning op ***Parapattan*** in beslag genomen roerende goederen en zulks alles ten behoeve hunner

bekende Crediteuren.

De Deurwaarder voornoemd,
(1775) J. F. STEPHAN.

VENDUTIE

op Maandag den 2den Junij 1862,
ten huize van den Heer
J. FAES, in ***Gang Ketapang,***
door
CASSALETTE & Co.,
van eenen goed onderhouden
INBOEDEL,
bestaande uit MASSIEF MAHONIJHOUTEN MEUBELEN, waaronder een AMEUBLEMENT voor Salon met bruin Marokijn Leder, en een voor BOUDOIR met Velours d'Utrecht, Ronde en Ovale TAFELS met Marmerbladen, CONSOLES, SPEELTAFELS, bijzonder fraaije BISCUIT BEELDEN met Supports, groote Marmeren VAZEN op Piedestal, Spiegels en Schilderen, Kroon-, Hang- en Tafellampen, MAHONIJHOUTEN Kasten, Etenstafel voor 24 Personen, 1 IJskist, Porcelein- en Glaswerk, enz.

zoo goed als nieuwe Rijtuigen, als,
1 MYLORD, 1 PALANKIJN, 1 HANDWAGEN, 1 Amer. HANDCHAIS, 1 KINDERWAGEN met 2 Paarden en Tuig, 3 spannen goedgedresseerde WAGENPAARDEN, 1 goed gedresseerd Sandelwood RIJPAARD, hoog 4 vt. 1 dm., TUIGEN met Pleet gemonteerd, ZADELS, STALGEREEDSCHAPPEN, ENZ.
Verder:
3 KOEIJEN met KALVEREN, BLOEMEN in Potten enz ZONDAG den 1sten Junij te bezigtigen.
Geene bijgebragte goederen worden aangenomen.
(1808)

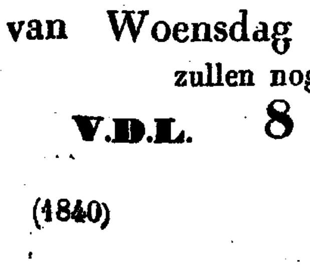
HOUT-VENDUTIE

op Dingsdag, den 3den Junij 1862,
op het Heemradenplein,
van groote en kleine Djattie-houten BALKEN.
(1836) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Woensdag den 4den Junij 1862,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
van diverse Lijnwaden,
eene groote partij ENGELSCH IJZER,
bestaande uit ***vierkant-, rond-, plat-*** en ***hoepelijzer***, beschadigd aangebragt met het Engelsch Schip ***Diana.*** (1838)

Op Woensdag, den 4den Junij 1862,
zullen de Ondergeteekenden op last van den Gezagvoerder met toestemming van den Britschen ***Consul***, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan,
TEN TIEN URE PRECIES,
publiek verkoopen:

het Engelsch Schip
DIANA,
Kapitein **KYLE.**
groot **520 gemeten Tonnen**, gedeeltelijk gebouwd van **Mahonijhout**, thans liggende ter Reede van BATAVIA en daarna de Inventaris.
(1837) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

van Woensdag den 4den Junij 1862,
zullen nog verkocht worden:
V.D.L. **8 kisten Propatria PAPIER.**
(1840) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag, 3den Junij 1862,
voor het Sterfhuis van
C. DANIELS, op de **Voorrij,**
van Preciosa's,
Goud- en Zilverwerken, Glazen, Aardewerk, Japansche Martevanen
en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt.
(1780)

VENDUTIE

op Vrijdag den 6den Junij,
voor de TOKO van den Ondergeteekende
à 4 pCt. Vendusalaris,
van diverse Dranken, Provisiën in blikken, Soda, Salmoniac en vele andere goederen meer.
(1834) J. BROWN.

VENDUTIE

in het begin van de maand Junij
à 4 pCt. Vendusalaris,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. BEIJNON,
van diverse Lijnwaden,
Spiegels. Schilderijen, Staven IJzer. Knaapjes, Touwwerk en Provisiën, etc. (1842)

Op de Vendutie

van GEBRS. BEIJNON zullen nog worden verkocht:
50 Realen Blad Goud,
(Maas Prada).
(1843)

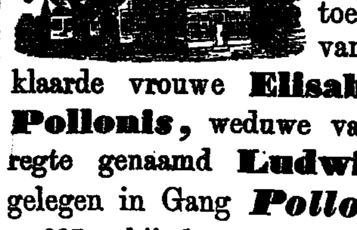
Op de Vendutie

van GEBRS. BEIJNON zullen nog worden verkocht:
TWEE PERCEELEN,
beiden gelegen in het Oosterveld, buurt Kampong ***Bandan.*** (1844)

De Vogelnesten
van het Land ***Klappa Noengal***)
zullen in de eerste helft van Junij, bij publieke Vendutie worden verkocht.
ARNOLD EN ZONEN.
BATAVIA, 10 Mei 1862. (1767)

Op den 16den Junij 1862,

zal door de Weeskamer te ***Batavia***, ten behoeve der
HYPOTHEEKHOUDERS,
in het openbaar worden verkocht:

Het HUIS,
toebehoorende aan de in staat van kennelijk onvermogen verklaarde vrouwe **Elisabeth Maria Cornelia Pollonis**, weduwe van **Heinrich Döbel**, ten regte genaamd **Ludwich Heinrich Döbel**, gelegen in Gang ***Pollonis***, buurt of wijk ***Rijswijk***, bij de verponding geregistreerd onder nummer **8816**, aldaar getaxeerd op ***f* 15,000,—**, thans bewoond wordende door Mr. A. R. BLOM.
Namens de Weeskamer,
De Secretaris,
(1822) VAN BERCKEL BIK.

VERKOOP

van eene Suikerfabrijk.
In het begin van de Maand ***Julij*** aanstaande zal te Samarang, dag en plaats nader te bepalen, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, bij inschrijving worden verkocht: de

SUIKER-FABRYK KLALING,

met het daarbij behoorend Gouvernements-Kontract, groot **350 Bouws**, gelegen in de Residentie JAPARA, District TENGELLES.
Nadere informatien te bekomen bij den Heer C. S. A. THURKOW te ***Klaling***, bij de Heeren DORREPAAL & Co. te ***Samarang*** en bij
TIEDEMAN & VAN KERCHEM.
Batavia, 28 Mei 1862. (1852)

Belangrijke Verkoop van VASTIGHEDEN.

Op een nader bepalen dag, zal door de

Weeskamer te Batavia, als belast met het Sequestraat en als zoodanig administrerende den desolaten Boedel, van den Inlandschen Luitenant

Habiet Idries,

publiek worden verkocht, de ondervolgende:

VASTIGHEDEN,

allen behoorende aan bovenvermelden Boedel, als:

EEN STUK TUINLAND, gelegen in Kampong Boegies, (Anke,) Blok P, Deel 8, No. 660 en 661, verponding No. 4262.

EEN LEDIG ERF, gelegen in Blok P, Deel 6, No. 405, Verponding No. 1992, Buurt of Wijk Kampong Boegies.

EEN TWEEDE GEDEELTE, in een Stuk Tuinland, gelegen in Blok P, Deel 6. Nos. 409 en 410, verponding No. 5652, Buurt of Wijk Kampong Boegies, (Moeara Angkee).

EEN TWEEDE GEDEELTE, in een Stuk Tuinland, gelegen in Blok P, Deel 6, No. 409, Verponding No. 5315, Buurt of Wijk Kampong Boegies, (Moeara Angkee).

EEN TWEEDE GEDEELTE, in een Stuk Tuin- en Zaailand, gelegen in Blok P, Deel 8, Nos. 659, 662 en 663, Verponding No. 3650, Buurt of Wijk Kampong Boegies.

EEN STUK TUINLAND, gelegen in Blok P, Deel 6, No. 406, Verponding No. 495, Buurt of Wijk Kampong Boegies.

EEN STUK VERWILDERD LAND, gelegen in Blok P, Deel 2, No. 247, Verponding No. 5884, Buurt of Wijk Moeara Angkee.

EEN LEDIG ERF, gelegen in Blok P, Deel 6, No. 408, Verponding No. 5864, Buurt of Wijk Fluit.

EEN STUK BOSCHLAND, bebouwd met een vervallen Steenen huis met Atap gedekt, gelegen in Blok P, Deel 2, No. 228 t/m. 230. Verponding No. 5033, Buurt of Wijk Fluit, (Moeara Karang Zuid).

EEN STUKJE LAND, bebouwd met een Oud huisje, gedeeltelijk van Steen en Bamboes met Pannen gedekt, gelegen in Blok P, Deel 2, No. 220, Verponding No. 2234, Buurt of Wijk Westerveld.

EEN ERF, bebouwd met een Steenen huis met Pannen gedekt, gelegen in Blok M, Deel 3, Sectie 1, Sub No. 35, Buurt of Wijk Noordwijk, Verponding No. 4607.

EEN ERF, bebouwd met acht Huizen, geheel van Steen, vijf gedeeltelijk van Planken en Steen, zes uit Planken zamengesteld, allen met Pannen gedekt, gelegen in Blok M. derde Deel, Sectie 4, No. 5, Verponding No. 2038, Buurt of Wijk Goenoeng-Saharie West.

EEN ERF, bebouwd met een Steenenhuis met Pannen gedekt, benevens een Bijgebouw van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Blok M, 3de Deel, Sectie 4, No. 119, Verponding No. 187, Buurt of Wijk Goenoeng Saharie.

EEN STUK TUIN- en ZAAILAND, gelegen in Blok L, Deel 20, No. 96c, Verponding No. 4615, Buurt of Wijk Kamaijoran.

EEN RESTANT ERF, bebouwd met vier Steenen Petakken, met Pannen gedekt, gelegen buiten de Diest-Poort, Blok O, Verponding No. 7530.

EEN STUK WOEST BOSCHLAND, gelegen in het Westerveld, Blok P, Deel 6, No. 391 en 392, Buurt of Wijk Pakodjan, Verponding No. 8537.

EEN STUK WOEST BOSCHLAND, gelegen in het Westerveld, Blok P, Deel 4, No. 107, Buurt of Wijk Pakodjan, Verponding No. 8538.

EEN STUK WOEST BOSCHLAND, gelegen in het Westerveld, Blok P, Deel 3, No. 209, Buurt of Wijk Pakodjan, Verponding No. 7847.

Namens de Weeskamer voornoemd:

De Secretaris,

(1821) VAN BERCKEL BIK.

De Erfgenamen van wijlen den Heer

J. A. DEZENTJE,

besloten hebbende ***tot den verkoop*** over te gaan, der onderstaande

ONDERNEMINGEN,

bestaande in de Huurregten, op de LANDEN gelegen te *Soeracarta*, bekend onder naam

GEDAREN,
GETASSAN, ook bekend als LEBAK
en WRINGIN ANOM,
TEMPEL of KEBONSOH,
KAIJOE MAAS,
PODJOK.

Verzoeken reflecterenden vóór den 1e *Augustus* 1862, bij gesloten brieven aan het adres van den ondergeteekende te willen bekendstellen, de voorwaarden en koopsom, waarvoor zij een of meer dier Ondernemingen verlangen te koopen.

Nadere informatiën zijn nog te komen ten kantore der te *Samarang* gevestigde handelsfirma DORREPAAL en Co. en bij den Heer A. B. C. DEZENTJE te *Karang Anom*, residentie *Soeracarta*.

MIRANDOLLE.

Samarang, 23 Mei 1862. (1820)

BRANDON & Co.

hebben ontvangen:

Eene groote partij NIEUWE CASTOREN HOEDEN, waaronder Model

CASQUES.

Bijzonder fraaije

ZIJDEN FOELARS,

Zwarte en Gecouleerde COLS,
HEMDEN, SCHOTSCH PLAYDS,
Gecouleurde FLANEL
voor Jassen,

MAIL-KOFFERS, REISZAKKEN EN COURIER-TASSEN.

Nog voorradig puike HAVANA SIGAREN @ *f* 6.— de 100 stuks, Comptant. (1794)

Prima qualiteit echt Engelsche

WAGENTUIGEN,

voor 1 en 2 Paarden met PLEET GEMONTEERD,
dito dito BENDIETUIGEN,
Engelsche ZADELS in soorten.

(1788) VAN DEN ABEELEN & Co.

Per Columbine:

Mandarijn Gember.

B.K.

S. B. VAN KLEEFF & CO.

PRESERVED GINGER

QUANGCHONG.

f 24.— per kist.

100 kisten. (1785)

CHINESCHE FICHES

EN

JAPANSCHE OMBRE-DOOZEN.

Bij

(1787) WINSSER, DE LANGE EN Co.

ONTVANGEN

per SONORA *van Boston:*

OHIO EN BRANDYWINE RIVER MEEL,

in $\frac{1}{2}$ en $\frac{1}{1}$ vaten,

in Entrepôt en Consumptie.

Puike Hammen in vaten,

van 300 ponden.

WATER CRACKERS, in halve en heele Blikken.
FARINA in PAKJES, van 1 Pond.

BOTER in IJS.

PILOT BROOD in Entrepot en Consumtie.
EXTRA MESS BEEF in idem idem.

Split Peas.

VERSCHE VRUCHTEN IN BLIK Geconserveerd in derzelve eigen Sappen, als:
PERZIKKEN, VIJGEN en KWEE PEEREN, PRUIMEN, KERSEN, ANANASSEN.

Versche Lobsters (Kreeften) in blik.

JAMS en JELLIS van Aardbezien: FRAMBOZEN en PRUIMEN.

Pepper Sauce.

Extra fraai en deugzame MUUR- en SCHEEPSKLOKKEN en andere soorten, loopende 1 Maand, 14 en 8 dagen met Slagwerk en Wekkers.

Fijne Oakwood, Walnut, Heywood, STOELEN als:

MEDIUM YORK ROCKING, CRICKET, RUSELL, DAMES en PATENT WIPSTOELEN.

Medaillons Tétes-à-Tétes SOPHA'S.

LIBRARY: EVERET BUREAUX, GEBOGEN ARM-, BRACE ARM-, ROTARY DINING ROOM- en DAMES-STOELEN.

IDEM GARIBALDI en DIVERSE SALON STOELEN

IJzeren Fornuizen voor Keukens met toebehooren en Keukengereedschappen.

Kinder Wagentjes,

MECANIEK SPEELGOED, LOCOMOTIVEN, BENDIES, PAARDEN, OMNIBUSSEN.
OLIE-, GAS-, KROON-, HANG- en TAFELLAMPEN.
IJSKANNEN, van Verzilverd Brittannia Metaal.

Eene bijzonder ligte HANDWAGEN, op 4 Wielen.

AROMATIE SCHIEDAM SNAPPS.
STOUGHTON BITTER.

Wagentuigen voor 1 en 2 Paarden,

voor Americaansche WAGENTJES.

Eene elegante kist met

Timmermansgereedschappen,

bevattende tevens alle Gereedschappen door Ingenieurs en Modelmakers benoodigdheden van ***f 650***.— waarde.

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ GREENE PLANKEN, van 1 duim dikte.

Voorts:

de in Noord-Amerika algemeen in gebruik zijnde **MEDICIJNEN.**

Doctor's Perry Paine KILLER.
TRICOPHEROUS voor Dames Toilet (overtreffende Macassar Olie).
Doctor's D. Jaine FAMILY-MEDICINES en HAARMIDDELEN, zoowel om het haar te conserveren als om hetzelve te kleuren en te verwen.

(1781) VAN DEN ABEELEN & Co.

Op Nieuw Ontvangen:

met ***le Giscours,***

Medoc St. Julien Finke & Co.,

of heele en halve flesschen,

(1792) VAN WALCHREN VAN DORP.

PUIKE GEMBER,

bij

(1802) VAN WALCHREN en VAN DORP.

Commissiehuis van J. SPEET.

Bij den Ondergeteekenden zijn steeds voorhanden:

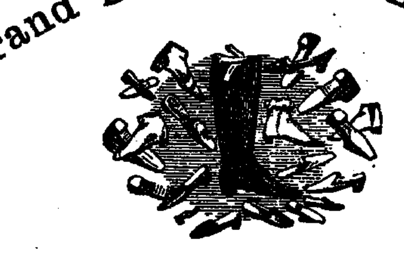
Fraaije nieuwe TENTWAGENS,
MYLORDS, HANDWAGENTJES,
BENDIE'S, PALANQUINS,
alles tegen zeer matige prijzen.

(1768) J. SPEET.

SAMARANGSCHE BESCHUIT.

(1805) VAN DEN ABEELEN & Co.

Un grand Déluge de Chaussures.

N. PASCAL.

A l'honneur de prévenir le public qu'il vient de recevoir directement de *Paris*, par le Navire JOHANNES LODEWIJK,

Un grand assortiment **DE HAUTES** nouveautés

CHAUSSURES,

pour Dames, Messieurs et Enfants.

BOTTINES en CHEVREAU vernis élastiques.
BOTTINES en SATIN LAINE FRANÇAIS avec noeuds et boucles.
BOTTINES en SATIN LAINE CLAQUÉES vernis noeuds et boucles.
SOULIERS VERNIS GARNIS DE SOIE pour Bal.
SOULIERS VERNIS avec des élastiques.
BOTTINES VENITIENNES en tout genre, nouveauté.
BOTTINES à LA CRACOVIENNE en SATIN LAINE, noir avec noeuds.
BOTTINES DE SATIN LAINE, couleurs.
SOULIERS CHEVREAU DORÉ, noeuds et boucles.
SOULIERS CHEVREAU, noir noeuds et boucles.
SOULIERS VERNIS, noeuds et boucles.
SOULIERS SATIN NOIR, MARRON et BLANC.
SOULIERS SATIN LAINE FRANÇAIS.
PANTOUFLES en CHEVREAU DORÉ, avec riche broderie avec perles et noeuds.

Avec talons et sans talons.

(1817)

Ontvangen:

Turksche katoenen en Linnen Handoeken

in soorten.

Bij

(1798) JOHN PRYCE & Co.

MACHINERIEN.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL

en

Van Vlisingen, van Heel & Derosne, Cail & Co., *Amsterdam*.

De Ondergeteekenden, Agenten van benoemde fabrikanten, hebben thans ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija*** ten verkoop gereed liggen:

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van $24\frac{5}{8} \times 51$ Eng. duimen met Waterwerk, 2 stel kamraderen, waarlooze topcylinder en **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende ***alhier***).

Drie compleete **DISTILLEER-TOESTELLEN** ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres stroop in 24 uren te verwerken, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Een **SUIKERMOLEN** met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven, liggende te ***Samarang***.

Eene Compleete **VACUUM-INSTALLATIE** met eene pan van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter, liggende ***alhier***.

Een **SUIKERMOLEN**, met cylinders van $24\frac{3}{8} \times 51$ duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien, liggende te ***Soerabaija***.

Twee **SUIKERMOLENS** met cylinders van $19\frac{5}{8} \times 55\frac{1}{2}$ Eng. duimen, waarvan een met Waterwerk, een ***alhier*** en een te ***Soerabaija*** liggende.

Eenige **CRUSH-** of **BREEKMOLENS**, om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija***.

Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor Batterijen in verschillende afmetingen met brandwerk compleet, liggende te ***Soerabaija***.

Een **STOOMWERKTUIG** van 4 paarden kr. hooge drukking zonder Stoomketel, liggende te ***Soerabaija***.

Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor Suikermolens van diverse dimensien, van af 9 Eng. voeten × $11\frac{1}{8}$ duim tot $6\frac{1}{2}$ Eng. voeten × $7\frac{5}{8}$ duim diameter, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van privaat woningen of publieke gebouwen met lampen etc., geheel compleet, liggende te ***Soerabaija***.

Drie ijzeren **HIJSCHKRANEN**, ieder hebbende een Draagvermogen van 4000 kilos, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 30 × 56 Eng. duimen en waarloozen cylinder, liggende te ***Soerabaija***.

Twee complete geheel ijzeren **TABAKSPERSEN**, liggende te ***Soerabaija***.

WAARLOOZE DEELEN voor Vacuums- en Stoomketels, als: ***Barometerglazen***, ***Peilglazen***, ***Kijkglazen***, Pitten voor ***Locatelli-Lampen***. etc., liggende te ***Soerabaija***.

Terwijl te ***Amsterdam*** in aanmaak is, om in Met 1862 per schip ***Kwartet*** naar ***Java*** afgescheept te worden:

Twee compleete **VACUUM-INSTALLATIEN** ieder met twee pannen van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter, horizontale Stoommachine, 2 ijzeren Heaters, 3 Stoomketels, elk van 35 p. k., hooge drukking, 5 geslagen ijzeren ontvangers en pijpen tot verbinding.

Eene compleete **VACUUM-INSTALLATIE** met ***éene*** pan van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter.

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 30 × 56 Eng. duimen.

Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor batterijen met brandwerk.

Zijnde nog met het schip ***A. B. Falch*** naar ***Java*** onder weg:

Twaalf stuks **CRUSH-** of **BREEKMOLENS**.
Eene geheel ijzeren **TABAKSPERS**.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij DÜMMLER & Co. en

(1824) bij de Heer E. J. EVERTS te ***Solo***.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

in den 2den Graad,

op Donderdag 29 Mei 1862

des avonds ten 8 ure.

De 1ste Secretaris:

(1806) J. P. LOURAN.

Ontvangen:

IJzeren Ledikanten, 8 v. breed.
do. do. $4\frac{1}{2}$ „ „

Compleete DRAAIBANKEN,

Een partij **GOUDWERKEN**, waaronder HALS- en VESTKETTINGEN.

Stellen Hemd- en Manchetknoopen, vestknoopen, enz.

Gestikte- en gewone Zadels.

Prachtige Wagen- en Bendytuigen.

(1839) JOHN PRYCE & Co.

JAC

FABRIEK-MERK van JACOB ARNOUD CARP.

Adrianopel-Rood-Verwerij.

Helmond, Noord-Braband.

(1717)

GUANO.

Ter opruiming van den nog in de pakhuizen van de FACTORIJ DER NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ te ***Batavia*** en te ***Samarang*** aanwezigen voorraad van

PERUVIAANSCHE GUANO,

is de verkoopprijs van **f 11.70** per pikol teruggebragt op **f 8,50** per pikol, en voor partijen boven de honderd pikols op **f 8**.— per pikol. (1809)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot tien uur. (1810)

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (1769)

De Ondergeteekenden,

Fabriekanten

van harde, witte Zeep,

verklaren mits deze, dat zij hun Fabrikaat bestemd voor exportatie naar Oost-Indie, bij overeenkomst, bepaald en uitsluitend aan één handelshuis aldaar hebben afgestaan en dat dus gevolgelijk alleen dat huis of deszelfs gemagtigden in staat zijn hunne Zeep te leveren; terwijl van heden af elk stuk Zeep *waarmerk van echtheid* met den stempel hunner firma zal voorzien zijn

ISAAC BOUSQUET EN Co.

DELFT; 1 Januarij 1862.

In verband met bovenstaande verklaring hebben de ondergeteekenden de Eer te berigten dat zij te Batavia uitsluitend belast zijn met den verkoop der teregt **zoo zeer gerenommeerde**

Bousquet Zeep,

en dat dus met verwijzing naar het *merk van Echtheid* bovengenoemd elke andere importatie onder gelijk merk als namaak moet worden beschouwd.

(1831) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co.

De Ondergeteekenden hebben de eer bekend te maken, dat onder 1 April jl. alhier door hen is opgerigt een

Toko- en Commissiehuis

onder de firma

Wed. DORT EN ZOON,

zich in de gunst van het geëerd publiek aanbevelende.

De Weduwe DORT,
L. E. VAN DORT.

TAGAL, 20 Mei 1862. (1826)

Door medewerking van de aan het **GYMNASIUM** werkzaam zijnde HEEREN DOCENTEN voor de ***Fransche-*** en de ***Engelsche Taal***, is de Ondergeteekende in de gelegenheid bekend te stellen, dat te zijnen huize een

AVOND-CURSUS

zal geopend worden in bovengenoemde talen.

De cursus zal een aanvang nemen, zoodra een genoegzaam aantal Jongelieden zich zal hebben aangemeld.

R. J. L. WEIJHENKE.

NOORDWIJK. (177[illegible])

JONGELINGEN beneden 16 jaar kunnen niet worden toegelaten.

De groote omwenteling bij het Marinewezen.

I.

Het mag algemeen erkend worden, dat kunsten en wetenschappen in de laatste jaren met reuzenschreden zijn vooruit gegaan, en dat op het veld der ontdekkingen verbazende uitkomsten zijn verkregen. Onder de praktische vakken, welke door die voortgaande ontwikkeling in uitgebreidheid van toepassing en in belangrijkheid hebben gewonnen, en daardoor van overwegenden invloed op het groot maatschappelijk leven zijn geweest, behoort gewis de werktuigkunde aan het hoofd te staan. Wat al veranderingen en verbeteringen heeft zij niet te weeggebragt in fabriekwezen en nijverheid, in scheepvaart, in vervoermiddelen te land, ja.... in wat niet al! Natiën, bij wie de werktuigkunde behartigd, beoefend, ondersteund en daarbij op uitgebreide schaal toegepast werd, namen toe in rijkdom, magt en bevolking: zij toch als kind der toegepaste natuurkunde was in staat het onbezielde te bezielen: zij toch is een der krachtigste hefboomen geweest van den maatschappelijken vooruitgang: want de welvaart was haar grooten dank schuldig voor het openen van zoovele hulpbronnen voor bedrijvigheid en industrie, welke vroeger droog en onvruchtbaar voor de wereld waren geweest. Maar — de werktuigkunde moge belangrijke omwentelingen te weeggebragt hebben in fabrieken van allerlei soort en beschrijving, zij moge der nijverheid een nieuw kleed hebben aangetrokken, zij moge der scheepvaart vleugelen hebben gegeven — in de laatste dagen heeft zij een zeer verrassend en daarbij overtuigend bewijs geleverd van haar overwegenden invloed op het bestaande, niet alleen in het bedrijvige en immer voortvarende nijverheidsleven, maar ook op het gebied des oorlogs. Door haar sterken arm heeft zij in weinige uren bewezen, dat zij één geheel stelsel van krijgvoeren kan in duigen werpen, en daarbij tevens den weg en de noodzakelijkheid aanwijzen om een ander en dat wel het hare te volgen. Om kort te gaan de werktuigkunde heeft eene plotselinge en algeheele omwenteling daargesteld bij de marine. Ondervinding, trapsgewijze verbetering aan schepen in bouw, uitrusting en sterkte, het werk van eeuwen, waardoor de holle boomstam, de kano, de praauw, de kogge en de galei zich allengs tot linieschepen ontwikkelden; — dat alles is te niet gegaan door de uitkomsten van een kort zeegevecht van twee eerstelingen, die *qualitate qua* ook nog als geene toonbeelden van volmaking konden gelden, doch met dat al waren de uitkomsten zoo beslissend, dat de oorlogsmarine thans een nieuw tijdperk van leven en werken intreedt; met een afscheid zoowel definitief als algemeen aan datgene, wat men tot nog toe als nuttig, doelmatig en veilig achtte. De slotsom op dat alles nu was: alle houten schepen hebben voortaan als nutteloos afgedaan, als het op strijden aankomt. In vollen triomf mag de werktuigkunde bij monde van den Zweedsch-Americaanschen kapitein *Ericsson* uitroepen: „verlaat met uwe zwakke (houten) bodems de Golf of vergaat"! De *Merrimac* en de *Monitor* hebben het pleit ten volle beslist, en de totale omkeering der oorlogsmarine is als een noodzakelijk gevolg dezer sprekende gebeurtenis door alle zeevarende natiën erkend en ingezien, zoo zelfs dat Engeland, dat wel de eerste zeemogendheid der wereld kan genoemd worden, in plaats van hare 149 voorname oorlogsbodems, thans slechts twee schepen zou kunnen monsteren, namelijk de „*Warrior*" en hare zuster de „*Ironside*".

De uitkomst der operatien van de *Merrimac* (*Virginia*) en de *Monitor* hebben der wereld alzoo overtuigd, dat het zeewezen eene nieuwe phase is ingetreden en daarmede ook de kust verdediging, welke zoo onafscheidelijk aan het marine wezen is verbonden.

En wat waren dan die *Monitor* en die *Merrimac*, en wat hebben zij aan het licht gebragt, dat zulk eene algemeene agitatie heeft veroorzaakt vooral onder hen die zich zeemogendheden noemen?

De beide genoemde vaartuigen waren slechts onvolkomene en in der haast te zamengestelde gewrochten van oogenblikkelijke behoeften, producten der onverbiddelijke noodzakelijkheid. De *Merrimac* was een door de Noordelijken verbrand en daarna gezonken schip, dat door Zuidelijken weer werd vlotgemaakt en voor het nieuwe doel ingerigt en met eene ijzeren bekleeding voorzien. Het railijzer van den spoorweg moest die dienst verrigten, en zoo verscheen een niet zeer gracieus gevaarte aan den mond der James rivier, dat bij den eersten stoot aan het fregat *Cumberland* bewees, hoe noodlottig een enkelen schok van een stoomram kan wezen voor het hechtste en sterkste houten oorlogschip, dat eenige Marine kan opleveren. Doch nu komt de *Monitor*, het werk van den reeds bekenden *Ericsson*. Het is minder opzigtig en pretentieus in zijn voorkomen dan de *Merrimac*, doch bewijst echter voor de laatste eene goede partij ja zelfs overwigtig op deze te zijn. Uit den koepel à pivot braakt het vaartuig dood en verderf met zijne dubbeldschoten van 170 ℔ (dus 340), is om te zeggen onkwetsbaar door de weinige raakpunten, die hij aanbiedt — want hoogstens is zijn boord een voet boven water — en kwetste hij zelf de zoo geduchte *Merrimac*, die nog zoo kort te voren de schrik was der arme houten schepen.

Deze uitkomsten, verkregen met gebrekkige en in haast te zamengestelde werktuigen, die daarbij natuurlijk als eerstelingen alle onvolmaaktheden aanboden, welke slechts door meerdere toepassing en ondervinding kunnen worden weggenomen; deze uitkomsten zeggen wij, waren zoo verrassend en voldingend, dat bij alle zeemogendheden de overtuiging was ontwaakt, dat een nieuw stelsel van oorlogsbodems een vereischte was, en met die overtuiging zijn ook bijna allen aan 't werk gegaan om dit doel te bereiken. 't Is waar, gepantserde schepen bestonden reeds vóór den strijd tusschen de *Merrimac* en de *Monitor*. Den keizer van Frankrijk komt de eer toe de eerste te zijn geweest die gepantserde schepen liet bouwen en in de vaart brengen. Ook Engeland volgde dat voorbeeld in de *Warrior*. Kapitein Coles koepelsysteem was reeds in behandeling vóór de *Monitor* verscheen, en in 1845 had de heer James Nasmyth reeds het gewigt van stoomrammen bij de oorlogsmarine aangetoond. Doch het feit zelve is eerst beslist door de beide geïmproviseerde schepen der Americanen.

Wij twijfelen niet af onze natie zal als zeevarende insgelijks verrast zijn geworden op het berigt van den uitslag van den zeestrijd op de Jamesrivier. Ongetwijfeld zal men in Nederland ook de overtuiging hebben erlangd, dat schepen volgens de oude constructie voortaan te huis kunnen blijven. Niet minder zeker zal bij de natie de wensch zijn ontstaan, om krachtige maatregelen te zien nemen, ten einde onze zoo zeer vervallene marine uit hare onmagt op te heffen, en dat het Gouvernement deze onverwachte, maar alles beslissende omstandigheid aangrijpen zal om met vaarwelzegging van al dat gebrekige en onvolledige, dat den bouw onzer oorlogschepen kenmerkte, te laten varen, en deze nieuwe era op maritiem veld als uitgangspunt aan te merken, van een verlevendigde belangstelling en behartiging onzer zoo noodige marine.

Wij zijn er van verzekerd, dat te dien opzigte eenstemmigheid bestaat tusschen het Gouvernement en het volk in Engeland; de meening der natie was ten deze even duidelijk en bepaald als de handeling der Regering snel en afdoende geweest is. Behalve de twee reeds afgewerkte gepantserde schepen zijn er nog tien ijzeren schepen naar herhaalde proefnemingen

en volgens verbeterde stelsels in aanbouw, terwijl nog een aantal andere vaartuigen dienstbaar zal gemaakt worden volgens het nieuwe stelsel. Verscheidene autoriteiten in die vakken zijn voor het Gouvernement werkzaam, om de vloot te herscheppen, en de strandverdediging volledig te maken. Ook andere natiën volgen die zelfde impulsie, zoodat eindelijk America niet lang in de meening zal worden gelaten, dat het met zijne 50 meest allen nog geprojecteerde en in aanbouw zijnde schepen alleen zal staan.

Maar wat zal in Nederland plaats grijpen? Wat zal men daar voor de opbeuring voor de verbetering, ja voor de *geheele vernieuwing* der Marine doen? Welk oordeel zal de commissie der enquête uitbrengen? Zal men in Nederland gedachtig zijn zoowel aan eigen kustverdediging als voor de bescherming der kolonien? Aan dit laatste twijfelen wij evenmin als het eerste, vooral daar het batig saldo van Indie moet komen. Doch de wijze waarop men deze gewigtige zaak zal tracteren, de schaal van uitbreiding en de mate van volledigheid der te nemen maatregelen, dat alles . . . is een tweede kwestie.

(*Wordt vervolgd.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Beleefdelijk vraag ik u in uw veelgelezen blad een plaats voor het volgende over wijlen den kapitein-ter-zee

WILLEM JACOB SCHULER.

Den 19den dezer werd tot hooger werkkring opgeroepen een man, in den bloei zijns levens overal in deze gewesten bekend, de schrik der zeeroovers, die duizende gevaren van storm en zee en van vijandelijke wapenen had getrotseerd, doch op zijn ouden dag ganschelijk vergeten, ook zoodanig is gestorven en ten grave gebragt. En toch had hij wel iets meer verdiend dan zulk een geheellijk vergeten, wel had het vaderland zich dankbaarder mogen toonen jegens dien dapperen zeeman, die nooit zijn leven ontzag, waar de dienst zijns lands hem riep.

Als stuurmansleerling vertrok Schuler den 14den Maart 1814, in nog geen veertienjarigen ouderdom, met Z. M. schip *Tromp*, waarmede hij uit Nederland was aangekomen, naar de Molukken, en bragt daar een paar jaren door. Toen werd hij benoemd tot kadet bij de koloniale marine, op den 18den Junij 1818, en kruiste in dezen rang tot 1820 met verschillende vaartuigen in de wateren van Malacca, Riouw, Singapore, Linga en Banka, als wanneer hij tot luitenant-ter-zee 2de klasse bevorderd werd en in deze hoedanigheid geplaatst op Z. M. hulk *Nassau*. Toen begon voor hem een meer bedrijvig leven, een leven vol afwisseling van gevaren, want daar deze bodem geroepen werd om de rivier van Palembang te helpen blokkeren, kwam hij als van zelf in de woelingen des strijds, die toen ten behoud van ons gezag in het Palembangsche werd gevoerd. Gedurende deze blokkade nam hij met een gewapende sloep onder scherpe gevechten negen zeeroovervaartuigen, en bij de gevechten tegen de batterijen van Palembang kommandeerde hij eene divisie in de batterij van bovengemelden bodem. Doch een veel schooner wapenfeit bedreef hij daar nog: dertien vijandelijke branders hadden zich aan zijn schip vastgehecht en met eigen handen kapte hij ze allen los en redde zoo het vaartuig van den ondergang. Bij een aanval op de achterhoede des vijands met twee gewapende barkassen veroverde hij twee achtponders die door den vijand daar heimelijk waren geplaatst. Menigeen, dit lezende, zal verwachten thans de benoeming tot ridder vermeld te zien, en het mag billijkerwijze verwondering baren dat hij, gezwegen van een decoratie, niet eens een eervolle vermelding ontving.

Na de overwinning van Palembang kreeg Schuler voor korten tijd het bevel over Z. M. Zwaardboot No. 17, maar werd al spoedig als luitenant-ter-zee 2de klasse op Z. M. koloniale brik *Jacoba Elisabeth* geplaatst en deed in de jaren 1822 en 1823 eene hydrographische opneming der noordkust van Madura en Sumanap en van de eilanden benoorden de Karimatta-eilanden. In dit jaar werd hij bevorderd tot luitenant-ter-zee 1e klasse en aanvaardde in dezen rang het bevel over Z. M. koloniale schoener *Johanna*, kruistte met dezen bodem langs Java's noordkust en kommandeerde eene expeditie naar Poeloe Klappa en de Duizend-Eilanden, ten einde de bewoners dier eilanden te noodzaken tot teruggave van de goederen, geroofd van de verongelukte brik *Avonture*. In deze expeditie slaagde hij naar wensch en werd hem daarvoor de tevredenheid der Indische Regering betuigd. Steeds kruisende en rondzwalkende, ontmoette hij op een dier togten de americaansche brik *Thule*, welke op het rif van Menscheneters-seiland zeer gevaarlijk aan den grond zat. Hij dempte het oproer dat aan boord van dat vaartuig was ontstaan, haalde het van de klippen en bragt het reede van Batavia. In datzelfde jaar vernielde hij een groot rooversvaartuig op de hoogte van Indramaijoe en bragt het geschut daarvan te Batavia. Niet lang toefde hij hier, want wij vinden hem op 24 October 1825 in een scheepsgevecht met veertien groote rooversprauwen, dat van 's morgens 7 tot 's middags 1 uur aanhield en eindigde met de vernieling van het grootste aantal dier vaartuigen, terwijl de overigen zwaar beschadigd een goed heenkomen zochten. Een maand later redde hij een brik, toebehoorende aan den kapitein der chinezen te Grissee, uit handen van negen rooversprauwen. In 1826, 1827 en 1828 vinden wij hem steeds jagt makende op de roovers bij Java's kusten, waarbij hij meermalen het geluk had dezen zeeschuimers een gevoelig verlies toe te brengen. In 1827 had hij van bodem verwisseld en het bevel gekregen over den schoener *Zephir*, waarmede hij in 1830 in staat Banka kruiste. Gedurende zijn oponthoud aldaar, was er onder het mijnvolk een opstand uitgebroken, en bij gelegenheid dat het grootste gedeelte der équipage gedebarkeerd was, hoorde hij op zekeren nacht noodschoten. Geen oogenblik aarzelde hij hier hulp toe te brengen, en bevond, dat het indische vaartuig *Seva* of *Sina*, toebehoorende aan pangeran Said Hassan te Soerabaija en beladen met Gouvernements troepen en gelden, in zinkenden toestand verkeerde. De lading en bemanning redde hij onmiddelijk, en na ingespannen arbeid van 44 dagen mogt hij de voldoening smaken ook het schip te redden.

Wij gaan een tijdvak van vijf jaren, vol onafgebroken werkzaamheid voorbij, als minder uitmuntende door bijzondere daden, om ons te bepalen tot het jaar 1835, toen hij het bevel voerde over de brik *Dourga*, en met dit vaartuig kommandeerde hij eene expeditie tegen de zeeroovers van Poeloe Laut. De strijdkrachten bestonden behalve uit het genoemde oorlogsvaartuig, uit twee civiele schoeners, één roeikanonneerboot, acht kruisbooten en vijftig man troepen. Door de onkunde der loodsen, den expeditie-kommandant door de Gouvts-Ambtenaren op Bandjermassing verstrekt, geraakte het hoofdvaartuig, de *Dourga*, op een onbekende klip, en ging niettegenstaande alle aangewende moeite verloren.

Ofschoon de positie van den kommandant door dit voorval en verlies zeer onaangenaam was geworden, aarzelde hij geen oogenblik om met de hem overgebleven magt zijn last te volbrengen, met het gelukkig gevolg, dat 207 door de zeeroovers van de kusten geroofde menschen werden herwonnen en aan hunne familiën teruggegeven, 63 zoo groote als kleine rooversvaartuigen gedeeltelijk vernield, of te Bandjermassing opgebragt, terwijl hunne kampongs vernield werden. Zes ijzeren en één metalen kanon, benevens een aantal draaibassen of lila's, en verschillende handwapenen werden buitgemaakt, terwijl onderscheidene Hoofden sneuvelden of gevankelijk te Bandjermassing werden opgebragt.

Voor het Hoog Militair Geregtshof teregt gesteld wegens het verliezen van de brik *Dourga*, werd hij door zijne voldoende verantwoording vrijgesproken.

Korten tijd daarna bragt hij op last van het Gouvt. van N.I. het particuliere schip *Zeemanshoop* naar de haven van Tjilatjap, zijnde dit het eerste schip dat voor de Ned. Handelmaatschappij naar deze haven vertrok.

In 1837 aanvaardde hij het bevel over Zr. Ms. schoener *Circe*, doch verwisselde dit spoedig met de *Daphné*, kruiste hiermede in de wateren van Makasser, en vertrok naderhand naar Sumatra's Westkust om een expeditie te ondernemen tegen de Atjinezen op het eiland Nias. Eenige prauwen werden hier genomen, in brand of aan den grond geschoten, en de Atjinezen waar zij bereikt konden worden, verdreven of vernield.

Bij de blokkade van Singkel en de gevechten van Baros en Tapoes in 1840 was ook Schuler tegenwoordig en ontving voor zijne verrigtingen aldaar eervolle melding. Hierna werd hij benoemd tot waarnemend Directeur van het Marine-Etablissement op het eiland Onrust, doch werd spoedig, uithoofde van ziekte, op zijn verzoek eervol uit deze betrekking ontslagen. Hij schijnt weldra weder hersteld te zijn geweest, want reeds in 1841 voerde hij het bevel op het wachtschip ter reede van Soerabaija. Na nog verschillende kruistogten te hebben verrigt, werd hem in 1845 het bevel over het wachtschip de *Vliegende Visch* ter reede van Soerabaija opgedragen en door hem aanvaard, in afwachting van een sedentaire betrekking.

Nadat hem bij besluit van de Indische Regering van 9 Junij 1840 no. 6 den titulairen rang van kapitein-luitenant ter zee was toegekend, werd hij tot kapt.-luit. ter zee effectief bevorderd bij koninklijk besluit van 2 Dec. 1841 no. 58. In dezen rang voerde hij het bevel over Zr. Ms. brik *Zwaluw*, en werd hij benoemd tot kapitein ter zee bij besluit van 22 Maart 1849 no. 2. Bijna één jaar later werd hij belast met het beheer der Gouvts. schoeners en kruisbooten onder genot van de aan die betrekking verbonden inkomsten. Ruim vijf jaren was hij in deze betrekking met ijver werkzaam, toen hij den 3den Augustus 1855 benoemd werd tot haven- en équipagemeester te Batavia. In 1858 verzocht hij zijn eervol ontslag uit de dienst van den Lande, dat hij 44 jaren trouw en ijverig had gediend, en dit werd hem toegestaan bij besluit van 2 Febr. 1858 no. 5 met behoud van regt op pensioen. Slechts vier jaren mogt hij de zoo wel verdiende rust smaken, toen eene ziekte hem aantastte, waarbij zich verval van levenskrachten voegde, en waaraan hij den 19 dezer in ruim 62jarigen ouderdom overleed.

Geen kruis sierde zijne borst, waarop hij meer regt had dan menig ander; zal hij na zijn dood vergeten blijven, of zal het vaderland een gedenkteeken stichten op de groeve waarin zijn stoffelijk hulsel is neergelaten, om den nakomeling den naam over te brengen van een dier dapperen, die de schrik waren van het Indische roofgespuis dat in deze zeeën huist? Wij durven het naauwelijks hopen. Schuler was een eenvoudig rond zeeman, die niet geleerd had den rug te krommen en te buigen, die de hoftaal en hofmanieren niet verstond, maar met vasten moed en eerlijk geweten zijn levenspad bewandelde, onkreukbaar trouw aan den eens afgelegden eed aan koning en vaderland. *Requiescat in pace!*

Propatria-Papier.

In den *Javabode* van 28 Januarij jl. is een ingezonden stuk opgenomen, handelende over het besluit van Z. E. den Gouverneur Generaal van 25 December 1861, waarbij „in aanmerking nemende dat het propatria-papier zoodanig in kwaliteit „is verminderd, dat het in 't belang der archieven noodig is „eene betere soort van papier te gebruiken", bepaald werd, „dat „er voor de officieele correspondentie ook ander papier dan „dat voorzien van Nederlandsche merken mag gebezigd worden."

In het bedoelde ingezonden stuk trekt een propatria-man hevig tegen dezen maatregel te velde, en moge de vorm niets te wenschen overlaten, de inhoud heeft niet bewezen, dat de bewering van het Gouvernement, „dat het propatria-papier in kwaliteit is verminderd," eene onjuistheid zoude zijn, gelijk dit dan ook nog door niemand die in de gelegenheid is geweest den trapsgewijzen achteruitgang van het Hollandsch papier op te merken, in ernst is beweerd of zelfs gedacht. Ik was daarom in den beginne ook niet van plan, tegen dit stuk op te komen, maar nu ik uit de met de laatste mail aangebragte Hollandsche dagbladen zie, hoe men zich die zaak daar ten nutte maakt, oordeel ik het niet ondienstig over deze kwestie 't een en ander in 't midden te brengen.

De gewraakte maatregel ging uit van de Algemeene Secretarie, laat ons dit vooral niet vergeten, want zoo ergens werd op hare bureaux steeds het beste propatria gebruikt dat in den handel verkrijgbaar was; en juist op die bureaux is het eerst de klagt over de verminderde kwaliteit aangeheven. De Secretarie toch gebruikte voor hare Archieven propatria eerste soort, dat niet, gelijk de propatria-man zegt, van 16 tot 18, maar steeds 18½ à 19 pond per riem weegt. Tot deze soort papier hebben wij ons dus slechts te bepalen voor het onderzoek, of de kwaliteit al dan niet is verminderd. Vergelijk nu eens papier van 1858 met dat van 1861, afgesneden of onafgesneden doet er niet toe, van 18½ pond, en zeg dan, of het eerstgemelde zich niet zeer gunstig boven het tweede onderscheidt door betere vastere nerf, meerdere gladheid, een gevolg van het beter lijmen, en door zijne meerdere stevigheid en zwaarte, en iedereen zal met mij toestemmen, dat de achteruitgang aan geen twijfel meer onderhevig is niet alleen, maar tevens met mij twijfel koesteren aan de waarheid der opgave uit Nederland, dat dit papier even zwaar zou wezen als dat van 1858. En dit is het niet: ten vorigen jare is hier een riem propatria gewogen, dat gefactureerd stond als 19 ℔ en bij die weging bleek het nog geen 18 ℔ te kunnen halen. Meer nog: voor eenigen tijd liet een Handelshuis alhier — mijnheer de Redacteur! *des gevorderd zal ik namen noemen en regtsgeldige bewijzen leveren* — papier op monster uitkomen, het monster was prachtig, de kwaliteit liet, wat nerf, stevigheid, blankheid enz. betreft, niets te wenschen over. Het papier wordt ontvangen en in het pakhuis geborgen, het monster blijft liggen om het daarop te verkoopen. Het duurde dan ook niet lang, of er deed zich een kooper op, een der kisten werd geopend, een riem papier losgemaakt, met het monster vergeleken, en toen bleek dat dit laatste zeker 30 à 40 pCt. beter was. Dat noem ik rond-Hollandsch: *opzettelijk bedriegen*. 't Spreekt van zelf dat de koop niet doorging.

Het *Nieuw Dagblad van 's Gravenhage*, het waarheidlievende blad, doet zijn voordeel met het ingezonden stuk in uw blad, mijnheer de Redacteur! Het vertelt dat men thans *f* 7 à *f* 8 voor de riem papier betaalt, waarvoor men vroeger *f* 16 à *f* 17 besteedde. Het ingezonden stuk in uw blad spreekt van *f* 12 tot *f* 15, — een paar gulden meer of minder op de riem komt er niet op aan, als het geldt het tegenwoordig bestuur van Indië te benadeelen, zoo mogelijk in miskrediet te brengen, kon het zijn te doen vervangen door een van het zuiverst oudgasterlijk kaliber! 't Is mogelijk dat die prijzen vroeger besteed werden, ik herinner mij dat niet en ik betwijfel het zeer, maar bij de Algemeene Secretarie heeft men altoos in de eerste plaats gelet op de kwaliteit en daarna op den prijs. 't Is mogelijk dat andere bureaux, uithoofde er veel meer geschreven wordt dan vroeger, maar evenveel te goed wordt gedaan voor bureaux-onkosten en schrijfbehoeften, zich genoodzaakt hebben gezien tot mindere kwaliteiten hunne toevlugt te nemen, bij de Algemeene Secretarie, waar 't eerst en 't meest de klagten over verminderde kwaliteit werden aangeheven, is dit nooit het geval geweest. Herhaalde malen zijn van daar uit aanmerkingen gemaakt over de kwaliteit van het papier en deze zijn, naar men mij verzekert, aan belanghebbende fabrikanten in Nederland bij herhaling medegedeeld, doch steeds zonder gevolg. Vraagt gij bewijzen voor deze beweringen, mijnheer de Redacteur! ik zal ze u bezorgen, maar ik vertrouw dat de Nederlandsche papierfabrikanten die ons hier in Indie op een naar soort papier onthaalden, wel de laatsten zullen wezen, om deze bewijzen te vragen.

Dat het propatriapapier in kwaliteit is verminderd, is bewezen, en wat is de oorzaak? Niet de nonsens, dat men hier thans de helft besteedt van wat men vroeger betaalde, maar wel dat door het steeds verminderend gebruik in Europa van linnen, de grondstof, linnen lompen, in de laatste vier, vijf jaren zeker 25 pCt. duurder is geworden, en de prijs van het propatria niet in die mate, slechts ± 10 pCt. is verhoogd. De meerdere uitgaven voor grondstof te besteden, hebben de papierfabriekanten niet trachten te recompenseeren door *evenredig verhoogde prijzen*, maar wel door *verminderde kwaliteit* van hun fabrikaat, daarin schuilt het gansche geheim.

Dat is dom, zal men zeggen. 't Is zoo, maar men dacht! ons fabrikaat is door 't Gouvts. besluit van 10 Januarij 1846 een debouché in Indie *verzekerd*, maar men bedacht niet, dat dit besluit niet onherroepelijk was als de wet der Persen en Meden, bijbelscher gedachtenis. Dat Gouvts. besluit was het lekkere kussen, waarop de Hollandsche papierfabriekant gerustelijk indommelde, een transactie met zijn geweten sloot, slechtere waar ging leveren, en dus den oud-Hollandschen volksroem van eerlijkheid en trouw benadeelde; dat Gouvts. besluit deed hem met meelijdig schouderophalen glimlachend neerzien op de rustelooze pogingen van de Belgische, Engelsche en Duitsche papierfabriekanten, die onvermoeid bezig waren met het verbeteren hunner productie — en zij konden zulks: er was immers geen concurrentie met de Zaansche en Geldersche papierscheppers mogelijk! Thans zijn ze wakker geschud uit die dommeling, en thans geldt het in concurrentie te komen, die te bestaan en vol te houden tegen den vreemde, waarbij zij nog altoos een beschermend regt genieten bij invoer in Ned. Indië van 12 pCt.!

De goede soorten vreemd papier, velijn of vergé, zijn niet alleen aangenamer in 't gebruik, maar steviger en sterker ook dan het propatria van den tegenwoordigen tijd, en 't laat zich niet aanzien, dat het Gouvernement spoedig op zijn besluit van December jl. terugkomen zal! Het is treurig voor onze landgenooten in Nederland, — maar aan wie ligt de schuld? „Gaat in rouwe," roept Propatria-man uit, „gaat in rouwe, gij nijvere mannen van de Zaan, verlaat uwe schoone heuvelen, Geldersche papierscheppers, uw grootste afnemers zijn met een pennestreek voor altijd voor u verloren." — 't Is treurig, maar aan wie de schuld, dat honderde werklieden welligt geheel of gedeeltelijk broodeloos zullen zijn? Deze zullen in rouwe gaan, en de trage dommelzucht hunner meesters vloeken, die insluimerden omdat de prikkel der concurrentie ontbrak! De fabrikanten hebben zich zelven te wijten, dat het Indisch Gouvernement genoodzaakt is geweest tot zulk een maatregel over te gaan. Zij zijn gewaarschuwd, maar hebben er niet naar geluisterd, thans nu het te laat, zeker voor jaren te laat is, zullen zij zich des beklagen.

't Is treurig, het spijt mij voor mijne landgenooten en voor mijn vaderland, mijnheer de Redacteur! Er is in den tegenwoordigen tijd zoo weinig, waarop wij ons tegenover den vreemdeling kunnen beroemen, dat het dubbel smartelijk valt, wanneer ook nog dat weinige door eigen schuld verloren gaat. Ik ben Nederlander met hart en ziel, maar ik drijf mijn patriotisme niet zóó ver als sommigen wel zouden willen, van nl. willens en wetens de oogen te sluiten voor wat het Buitenland beter oplevert dan ons eigen, en daarom verkies ik het vreemde velijn boven ons vaderlandsch Propatria. Haantjesbier en Propatria mag ik geen van beiden, en als ik wat schrijven moet of schrijven wil gelijk thans, neem ik een velletjen Duitsch *velijn* of *vergé*, en als ik dorst krijg bij preferentie een glas *echt Kitzinger-Baierisches*: het eerste is aangenamer en steviger in 't gebruik, en in 't laatste zit wat meer pit dan in 't brouwsel van mijnheer Rendorp!

Ziedaar mijn gevoelen, mijnheer de Redacteur! Ik hoop dat de onpartijdigheid der Hollandsche bladen — waaronder ik ook het *N. D. v. 's G.* in het *Weekblad voor den Boekhandel* reken — zóó ver zal gaan, dat zij ook dit mijn geschrijf zullen overnemen. Ik geef hun zelfs vrijheid, om het te exerpeeren, te commentariëeren, te bediscussiëeren, op mij te hakken en te schelden, — als ze maar niet vertellen, wat ik *niet* heb gezegd!

25 *Mei* 1862. GEEN PROPATRIA-MAN.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Bijna dagelijks zijn de naar de stad rijdende Europeanen getuige hoe de ziekenpraauw telkens met twintig en meer zieken gevuld — allen afkomstig van het *gezonde* Pisang-Batoe — in de rivier ligt om naar Weltevreden te worden vervoerd, en daar de zieken aan het militair hospitaal af te leveren. Wij gelooven dat het eenvoudig constateren van dit feit elke vraag naar het gezonde van het kampement en de wenschelijkheid eener verplaatsing overtollig maakt. Er wordt het mogelijke gedaan om den gezondheidstoestand van het bataillon te verbeteren; zoo ontvangen de manschappen bv. drie malen daags koffij, boven hun gewoon rantsoen dagelijks versch vleesch of versche zeevisch, maar al deze middelen blijken onvermogend te zijn.

In den morgen van den 26sten dezer is van hier vertrokken en geëmbarkeerd aan boord van het schip *Nieuw Holland*, kapitein L. Tuk, om naar Nederland te worden overgevoerd, een detachement gegageerde en gepensioneerde militairen, sterk 100 onderofficieren en manschappen, alsmede 25 afgestrafte militairen, onder kommando van den met pensioen naar Nederland vertrekkenden majoor der artillerie jhr. Charon de St. Germain.

Het detachement is door de tamboers en de hoornmuziek van het 13de Bat. Inf. uitgeleide gedaan tot aan de landingsplaats, waar de vertrekkenden met den stoomer *Tjiliwoeng* naar de reede zijn gevoerd. Onder luide vivats en het spelen der muziek, namen de repatriëerende militairen afscheid van Java.

Wij wijzen op dit vertrek als een bijzonderheid daar het hoogst zelden gebeurt, dat er zulk een aantal gegageerde militairen op eens repatriëert.

Uit den staat van den stand van het rijstgewas onder ult. April voorkomende bij de *Javasche Courant* van heden, zien wij dat met uitzondering van Pekalongan, dit gewas overal *gunstig*, op verscheidene plaatsen zelfs *zeer gunstig* staat. In de streken, waar door overstrooming, zware regens of ziekte het gewas in meerdere of mindere mate als mislukt is te beschouwen, wordt gezorgd voor een voldoenden aanplant van tweede gewas voor voedingsmiddelen.

Calmers Concert.

Het Concert gisteren avond in den schouburg door den Heer Calmer gegeven, mag geroemd worden als een van de beste die in vele jaren te Batavia gegeven zijn, en het was niet meer dan verdiend, dat bijna alle nummers van het goed zamengestelde programma levendig door het vrij talrijke auditorium werden toegejuicht.

Trouwens de Heer Calmer is er aan gewoon, dat zijn krachtig en schitterend viool-spel den diepsten indruk maakt, zoo dikwerf hij zich laat hooren, en wij houden ons overtuigd dat dit evenzeer het geval zou zijn wanneer hij voor het publiek eener Europesche stad optrad.

Het schoone andante van Mendelssohn's vioolconcert hoorden wij zelden zóó wegslepend voordragen. Maar juist omdat die compositie zoo buitengewoon schoon is en de virtuoos zoo geheel berekend om die schoonheid te doen gevoelen, betreurden wij het, dat het concert *niet* werd uitgevoerd, gelijk de componist het gewild heeft, namelijk met begeleiding van orchest. Daardoor is veel verloren. Het effect, dat in de instrumentatie van het finale gelegen is, laat zich op de piano niet wedergeven — vooral niet op de piano van „Toonkunst."

Evenzeer betreurden wij — en de concertgever zal ons dit ten goede houden — dat wij het eerste allegro van het vioolconcert moesten missen: welligt het merkwaardigste gedeelte van dit heerlijke toonstuk. Wij hadden er het geheele clarinetstuk wel voor willen geven.

Het orchest was redelijk goed, en voerde de Concert-ouverture van van Bree op zeer loffelijke wijze uit. Hetzelfde zou bezwaarlijk van de ouverture Guillaume Tell kunnen gezegd worden, althans zoolang men op de klarinet de oboe-partij voordraagt, blijft de uitvoering gebrekkig. Kan niet een der Heeren van de Stafmuziek een enkelen avond oboe blazen?

De Liedertafel heeft als gewoonlijk goed gezongen; doch — beter *Duitsch* dan *Fransch*.

Met dat al was het een *zeer genoegelijke* avond, hetgeen voor een deel toe te schrijven is aan de nieuwe inrigting der zaal.

Het parterre is opgehoogd tot op het niveau der loges, zoodat het Heeren-personeel thans perfect kan waarnemen, *welken indruk* de muzijk op de lieve gelaatstrekken der dames te weeg brengt, *en wat daar al meer op te bespieden valt.*

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 24 TOT 27 MEI.

JAVA HOTEL. Winterink, van Onrust.
HOTEL DER NEDERLANDEN. S. W. F. Kretschmer, van Amsterdam.
HOTEL WILLEM II. D. P. Commijs, van de Reede. — S. S. de Vries echtg. en een kind, van Solo. — van den Berg, van Batavia.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 25 TOT 28 MEI.

Met de Ned. Ind. brik Tartar, gezagv. Lim Kiangkong, de heer J. A. Toorop van Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. Palembang, kapt. H. Kramer, de kapts. der Infr. Meertens en Muller, de off. van Gez. Thepass, Echtg. en kind, de hh. Siebold, de Vries, Echtg. en kind en Z. M. troepen van Samarang.

Met het Zweed. schip L. A. Baing, kapt. C. M. Tallenius, de hh. Gisen, Molen, Wederstrand en Tolkman van Sydney.

Met het Ned. Ind. stooms. Padang, kapt. A. Guijot, de kapt. de Ruijter, 1ste Luits. Stort en Ockerse, Luit. ter zee de Roy van Zuiderwijn, de hh. Jonkhr. Rotte, Echtg. en 3 kinderen, Sonderegge, van Suchtelen, J. Reppima, jongenheer Hoeke en Z. M. troepen van Soerabaija.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 25 TOT 27 MEI.

Met de Engelsche bark Mary Agnes, kapt. L. Saaby, de heer A. Maclaine naar Australie.

Met het Ned. schip Nieuw Holland, kapt. L. Tuk, de gepens. Majoor der Artillerie Jhr. Charon de St. Germain, 100 gepasp. en gegageerde der-off. en manschappen en 25 gecondemneerden naar Nederland.

Met het Ned. schip Ida Elisabeth, kapt. W. Doorn, 6 afgekeurde pelingen der Ned. Marine naar Nederland.

Zuid-en Ooster-Afdeeling van Borneo. — Ten vervolge en aanvulling van het voorkomende in onze nummers van de 7den en 17den Mei jl. no. 37 en 40 omtrent den stand van zaken in deze residentie kunnen wij het volgende mededeelen: Te hoofdplaats Bandjermassing werd de rust niet gestoord; zoowel aldaar, als in het overige gedeelte der afdeeling verminderde ten gevolge van aanvoer van buiten, de duurte der rijst en is het gevaar voor hongersnood verdwenen; men begon in de afdeeling reeds eenige padi te snijden.

In de geheele afdeeling Martapoera bleef de bevolking rustig en toonde zij dagelijk meer gehoorzaamheid. Herhaaldelijk hadden aldaar arrestatiën plaats van kwaadwilligen en booswichten, die zich vroeger schuil hielden en niet te bereiken waren. Aan den vroegeren opstandeling Gamar is het gelukt verscheidene mindere opstandelings-hoofden uit de Rima-Kiwa en Kanan tot onderwerping te brengen.

Van uit Pengaron werden verscheidene patrouilles tot het doen van arrestatiën naar de boven Riam-Kanan en de grenzen van Koesan gezonden; eene dier patrouilles arresteerde eene der vrouwen van demang Lehman, die bij die gelegenheid een soldaat verwondde en zelve bij de worsteling eene ligte wonde bekwam.

In het district Margasari was alles rustig en kwam de bevolking ijverig op om aan de versterkte controleurs-woning te Rantau te werken, die dan ook thans zoo ver gevorderd is, dat zij door de troepen kan worden betrokken. De aanhang van Goesti Kasan alias pangeran Toeha en van zijn zoon pangeran Ketjil, die met nog een paar andere Goesti's de vermoedelijke moordenaars van den kontroleur Fuijck zijn en zich steeds aan de Bankinangan ophielden, verminderde dagelijks, zoodat die thans volgens berigten slechts een dertigtal mannen telt.

In de afdeeling Tanah-Laut bleef alles rustig. Z. M. stoomschip *Celebes* kwam den 22sten April jl. onverrigter zake terug van een togt ter opsporing van zeeroovers. De pogingen, die, zooals vroeger is vermeld, zouden worden gedaan om Amin Oelah en demang Lehman in hunne schuilplaats in het Meratoes-gebergte (Amandit) te overvallen, zijn met geen gunstigen uitslag bekroond; althans eene daartoe uitgezondene patrouille met nog twee kolonnes kwamen onverrigter zake terug. Ten einde echter het Amanditsche voor goed van den opstandeling Amin Oelah en zijne benden te bevrijden had de resident o. a. op den 29sten April zooveel mogelijk de toegangen van de Tatabesar, (een groot moerassig bosch tusschen Kandangan en Negara, alwaar zich mede reeds lang eene bende struikroovers onder zekeren tot de partij van Amin Oelah behoorenden pangeran Marta-Koesoema ophield), door de troepen doen bezetten en het bosch zelf door de Linganezen en eene groote inlandsche patrouille doen doorkruissen en zuiveren. Bij die gelegenheid werden de schuilplaatsen der roovers ontdekt en 25 huisjes verbrand; drie roovers vielen in onze handen, waarvan één levend; eene menigte lansen, acht geweren, waaronder een vierloops en eenige krissen werden buitgemaakt, zoo mede 30 djoekoengs, die vernield werden. De roovers, wier bende op hoogstens 30 man werd geschat, böden slechts zeer flaauw wederstand en stoven in alle rigtingen uit elkander. Deze tuchtiging had ten gevolge, dat verscheidene zich in die streek ophoudende onwilligen zich kwamen onderwerpen. Het gelukte de patrouille, die onder den kapitein K. van der Heijden den 8sten April was uitgerukt om de beratippers nabij Illong te verjagen, die geestdrijvers bij Passat te ontmoeten, bij welke gelegenheid zij overal uit elkander werden geslagen en eenige dooden en gewonden bekwamen. Verscheidene kampongs nabij Illong kwamen daarop vergiffenis vragen, welk voorbeeld door verscheidene voorname opstandelings-hoofden uit het Allaische werd gevolgd.

In Amonthaij bleef alles rustig. In Balangan gingen de zaken uiterst voorspoedig en kwamen dagelijks geheele kampongs in onderwerping, zoomede het geheele landschap Petap.

Ook de omstreken van Toendakkan, die steeds in verzet waren gebleven, neigden tot onderwerping, terwijl de voornaamste opstandeling uit die streken met name Naro te Priengien werd verwacht om vergiffenis te vragen.

Goesti Matsaid, die zich na de onderwerping van Balangan aan de bronnen der Petap schuil hield, is door de bevolking zelve aldaar verjaagd en door het Tabalongsche gevlugt naar de bronnen der Oewé, van waar men dacht, dat hij naar de Boven Doesson zou trekken. Verkenningen met Z. M. stoomschip *de Vecht* gedaan in de Boentoek Danau, Melawin en Limbing hebben tot ervaring geleid, dat niet, zooals het gerucht liep, eene bende van 500 muitelingen zich aldaar ophield en dat de bevolking rustig in hare kampongs en den oorlog moede was. Wel was pangeran mas Kasoema Joeda (alias Goesti Matiasim) aldaar vroeger lang geweest en had hij de bevolking lang tot zijn wil gedwongen, doch thans was die muiteling, zich aldaar niet langer veilig achtende, hooger op naar de Barito getrokken en had hij zich aan de Soengei Mahatin gevestigd, welke plaats hij echter, bij gelegenheid dat eene kleine debarkements divisie van *de Vecht* hem in den nacht van den 10den op den 11den April in zijn huis overviel, genoodzaakt werd met achterlating van al zijne goederen te verlaten. Eenige geweren, donderbussen, lansen en eene vlag werden buit gemaakt, en de goederen van dien pangeran vernield. Aan eenige van boord van *de Vecht* naar de verschillende gedeelten der Barito gezondene zendelingen, met de proclamatie van Hidajat (waarbij hij het volk aanried de zijde des opstands te verlaten), gelukte het verscheidene kampongshoofden en bewoners der Montallat, Ajoe, Boentoek en der Beneden Doesson tot onderwerping te bewegen, terwijl verscheidene anderen zulks dadelijk aan boord van *de Vecht* kwamen doen.

Behalve dat men in Kahajang en Kapoeas over groot gebrek aan rijst klaagde, waren de berigten van die streken, zoomede die van Koetei (Ooster-afdeeling) gunstig. De gezondheidstoestand der troepen was over het algemeen mede naar wensch. Handel en vertier waren, in verband tot de omstandigheden ter hoofdplaats Bandjermassing niet onbelangrijk. In de maand Maart jl. kwamen te Bandjermassing aan 6 schepen en 4 praauwen, te zamen eene ladingruimte hebbende van 659½ last, en vertrokken zoo naar Java als elders, 11 schepen en 2 praauwen, metende gezamenlijk 1454⅛ last.

Aan inkomende en uitgaande regten werd ontvangen eene

som van	*f* 2,495.27½.
In de twee eerste maanden van 1862 . . .	„ 12,803.46½.
te zamen	*f* 15.298.74.
In de drie eerste maanden van 1861	„ $17.589.15^{5}$.
meer in 1861	*f* $2,290.41^{5}$.

Aan zout werd gedebiteerd . . .	107 koj.	18 pik	0 pd.
Gedurende de twee eerste maanden. van 1862	99 „	9 „	62½ „
te zamen	206 koj.	27 pik.	62½ pd.
Gedurende de drie eerste maanden uan 1861	159 „	25 „	62⅞ „
meer in 1862	47 koj.	2 pik.	— pd.

De kolendelving te Pengaron werd met het beschikbare aantal dwangarbeiders geregeld voortgezet. Naar Bandjermassing werd afgevoerd eene hoeveelheid van 210 ton; het restant te Pengaron bedroeg onder ultimo Maart jl. 50 ton. Over het algemeen is de gezondheidstoestand op het établissement in de maand Maart vrij gunstig geweest. Onder een twintigtal van patrouilles teruggekeerde bannelingen bevonden zich evenwel twaalf zieken, die in het hospitaal moesten worden opgenomen. In het geheel zijn in dat gesticht gedurende de maand Maart jl. 80 civiele personen van het mijnpersoneel verpleegd geworden. Bij de kolenpakhuizen te Bandjermassing bedroeg het restant onder ultimo Maart jl. 110 ton stoomkolen.

De in de Zuiderafdeeling heerschende rust is door niets verstoord geworden. Niettegenstaande de hoeasa waren handel en scheepvaart in de maand Maart jl. te Sampit vrij levendig; zijnde aldaar aangekomen 26, en van daar vertrokken 15 zeepraauwen. Aan inkomende en uitgaande regten werden ontvangen eene som van *f* 346,065, terwijl het zoutdebiet 5 kojangs en 24 pikols bedroeg. In sommige streken der afdeeling was men reeds met het padi-snijden begonnen. Ofschoon de opbrengst

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Woensdag, 28 Mei 1862, N°. 42.

redelijk gunstig kan genoemd worden, zal de oogst niet voldoende zijn voor de behoefte, daar het aanleggen van nieuwe ladangs bij den jongsten aanplant door de hevige regens en de daardoor ontstane overstroomingen verhinderd is geworden. In de geheele residentie is de rijst uiterst schaars; op sommige plaatsen heeft de bevolking zelfs totaal gebrek aan dat voedingsmiddel. De aankomst te Bandjermassing een van vaartuig met eene lading van 150 kojangs gouvernements rijst, die aan de goed gezinde bevolking tegen betaling zal worden verstrekt, heeft evenwel het vooruitzigt geopend, dat in dien toestand van zaken eenige verbetering zal komen. (*Jav. Ct.*)

Samarang, 22 Mei. Naar wij vernemen zal Z. E. de Gouverneur-Generaal, wiens komst den 3den Junij e. k. verwacht wordt, door een talrijk gevolg vergezeld worden. Wij hebben o. a. hooren noemen de HH. Mr. A. Loudon, Algemeenen Secretaris, de Commissarissen der Maatschappij ter bevordering van de katoenteelt in Indie, en den photographist van Kinsbergen. Deze laatste, zegt men, zou geëngageerd zijn om van enkele gezigtspunten, waar langs de spoorweg zou moeten loopen, en waarvan de Gouverneur-Generaal een nadere meer naauwgezette studie zou willen maken, photographische afbeeldingen te maken. Overal worden toebereidselen gemaakt om 's Konings vertegenwoordiger in deze gewesten waardig te ontvangen. Jammer, dat dit ook nu weder, gelijk ons berigt wordt, geschiedt ten koste der bevolking. Is het waar, moet de bevolking *zonder loon* aan de wegen werken? Is het waar, moet de bevolking *zonder belooning* paarden leveren bij de komst van Z. E.? Is het waar, worden er een menigte eerebogen en andere versierselen opgerigt, niet slechts zonder dat de bevolking beloond wordt, maar zelfs zonder dat het loon wordt terug gegeven, dat men elders dagelijks zou kunnen verdienen? Is het waar, dat gedurende het bezoek van Z. E. de diensten der bevolking en der mindere Inlandsche Hoofden zóó drukkend en bezwarend zijn, en toch onbeloond worden gelaten? Wij hopen dat deze vragen, welke men tot ons rigtte, niet onbeantwoord zullen worden gelaten door de Redactie, die zich in de „begunstiging" van de „verschillende autoriteiten in deze afdeeling" mag verheugen. Is het antwoord op die vragen ontkennend, het zal een bewijs zijn, dat het dwangstelsel, dat ook in deze op den Javaan wordt uitgeoefend, verdwijnt. Mogt het daarentegen bevestigend zijn, dan is het te hopen dat de tegenwoordige Gouverneur het voorbeeld volge van zijn voorganger Duijmaer van Twist, die vóór hij zijne reis over Java begon, een Besluit uitvaardigde waardoor de bevolking ontheven werd van een groot deel der drukkende lasten, die bij gelegenheid van zoodanige reizen op den Inlander drukken.

— Herhaaldelijk ontvangen wij klagten over den toestand der Politie, niet slechts in deze stad, maar ook in de omstreken. Telkens wordt ons daarbij medegedeeld: de politie *doet* onderzoek, maar *kan* den dader of daders *niet* op het spoor komen. Dat *onvermogen* van hen, die voor de veiligheid van personen en goederen moeten waken, is zeer te betreuren. Een voornaam middel ter verbetering is o. a. vermeerdering van personeel, en daarvan zou zeker het onmiddelijk gevolg zijn dat het politie-beheer zoodanig geregeld zou worden, dat de politie door toezigt, waarschuwing, bevel, verbod, feitelijken dwang, des noods met geweld, de wet en de verordeningen zou kunnen naleven.

Het stelen op den grooten weg is een gevolg van het spelen en opium-schuiven der koelie's in de daarvoor aan den weg gelegene en bestemde inrigtingen. Dat kwaad kan opgeheven worden door opheffing van speelhuizen en opium-kitten, iets waartoe men zal moeten overgaan, al was het alleen in het belang van handel en nijverheid.

(*Sam. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Vrijdag den 30sten Mei 1862, des morgens te 9 uren, aan het Gouvernements-hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie met opgave van titels te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

BUITENZORG, den 14den Mei 1862.

De 1ste Luitenant-Adjudant,
H. W. L. DE KOCK

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BUITENZORG, den 24sten Mei 1862. (No. 4.)

(Staatsblad no. 40.)

Gelezen, enz.

Gelet op art. 69 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië.

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Het district Palimanang (regentschap Madjalengka, residentie Cheribon) te voegen bij het regentschap Cheribon en dit regentschap alzoo voortaan te doen bestaan uit de districten:

Cheribon,
Loear Kotta,
Sindang-Laut,
Lossari,
Ploembon,
Mandirantjan,
Beber,
Gegissik-lor en
Palimang.

en het regentschap Madjalengka uit de districten:

Madjalengka,
Radja-Galoe,
Djatiwangi,
Madja en
Telaga.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Koloniën, van 27 Maart 1862, litt. APZ, no. 3, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, jonkheer W. H. Teding van Berkhout, laatstelijk ingenieur der derde klasse bij de burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indië, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den administrateur der tinmijnen in het district Blinjoe (eiland Banka) S. B. Dumans.

Benoemd:

Tot administrateur der tinmijnen in het district Blinjoe (eiland Banka), de administrateur der tinmijnen in het district Soengeislan J. H. G. Vosmaer.

Tot administrateur der tinmijnen in het district Soengeislan (eiland Banka), de administrateur der tinmijnen in het district Toboali J. J. A. Keuchenius.

Tot zout-hoofddépot-pakhuismeester te Sidaijoe (residentie Soerabaija), de opziener der eerste klasse bij de indigo-cultuur in de residentie Bagelen F. H. Stekkinger.

Tot opziener bij den zout-aanmaak te Sidaijoe, de opziener der eerste klasse bij de kaneel-cultuur in de adsistent-residentie Krawang L. Fretz.

Magtiging verleend:

Tot het uitreiken aan den civielen geneesheer J. K. van Haastert, van eene acte van toelating uitoefening van de genees- en heelkundige praktijk in de afdeeling Tangerang (Batavia), zijnde hij tevens belast met de waarneming van de vaccine in die afdeeling.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST

Overgeplaatst:

Bij de expeditionaire geneeskundige dienst in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der derde klasse J. W. Gouda Quint van het groot militair hospitaal te Soerabaija.

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der derde klasse A. F. Prijn, van het garnizoens-hospitaal te Salatiga.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst der Lampongsche districten, de officier van gezondheid der derde klasse P. D. Lusink, van het garnizoens-hospitaal te Ngawi.

Geplaatst:

Bij het garnizoens-hospitaal te Salatiga, de officier van gezondheid der derde klasse H. Greve.

Bij het garnizoens-hospitaal te Salatiga, de officier van gezondheid der derde klasse H. Krooneman;

beiden thans ter beschikking te Batavia.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De directeur der posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de eerste mail-stoomer in Junij den eerste zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op

Zaturdag den 31sten Mei aanst.

des avonds te 8 uren, voor Europa, America, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., benevens voor Banka, Palembang en Riouw.

Op Zondag den 31sten dezer zullen postpaketten worden gesloten voor TELOKBETONG (LAMPONGS),
te verzenden per de stoomboot Palembang-pakket, gezagvoerder Scheel.
De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag, worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Vrijdag den 6den Junij a.s. zullen postpaketten worden gesloten voor MACASSER, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN,
te verzenden met een der stoomschip van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Zaturdag den 7den Junij a.s. zullen Postpakketten worden gesloten voor BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG,
te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Berigten aan Zeevarenden.

De schout-bij-nacht, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, brengt ter kennis van zeevarenden, dat op Tandjong Kaléan, nabij Muntok, eiland Banka, met den 16den Mei jl. in werking is gesteld, een stilstaand wit katadioptrisch kustlicht van de 2de orde, welks lichtbron is geplaatst op een steenen toren van 62 ellen hoogte, zoodat het licht, voor het oog 4,5 el boven water verheven, zigtbaar is op 5 Duitsche geographische mijlen.

Het licht brandt iederen nacht van zons-ondergang tot zons-opkomst, en is uit zee in alle rigtingen te zien.

De toren is wit, zijn top en de lantaarns zijn rood geschilderd.

Op de kaart van straat Banka, van Edeling, editie 1860, teekent men dit licht aan, op: 105° 7' 3" Oosterlengte van Greenwich en 2° 5' Zuiderbreedte.

Het licht dient;

1o. Om van de om de Noord komende, de straat veilig aan te doen op 1½ à 2 Duitsche geographische mijlen, bewesten en benoorden de Frederik Hendrik rotsen het; licht in het zigt krijgende, kan men veilig tusschen die gevaren en den Bankawal doorzeilen, evenzoo zal men uit de straat komende, den wil om de Noord hebbende, op zigt van het licht, alle gevaren kunnen vermijden, en zeilt men tevens, mits het lood bezigende, veilig tusschen de Frederik Hendrik rotsen en den Sumatra wal door:

2o. De passage tusschen de Karrang-Hadjie en Tandjong-Kalean wordt door dit licht bruikbaar:

3o. Het licht dient als langs merk voor het vaarwater langs den Bankawal van af Tandjong-Kaléan tot Karrang Brom-Brom aan de eene en de Amalia-bank aan de andere zijde; — terwijl men op peiling van het licht, veilig de 4de punt Sumatra nadert; en

4o. Zal het licht van Tandjong-Kaléan dienstig zijn als baken voor de schepen die naar Palembang bestemd, des nachts de rivier aandoen.

De schout-bij-nacht, adjudant des Konings in buitengewone dienst, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in O.-I. en inspecteur der marine; herinnert de zeevarenden aan het „Berigt aan zeevarenden", voorkomende in de Javasche courant van 18 Januarij 1858 no. 5, houdende kennisgave, dat de Kegelbaak op Meinderts droogte, nabij het eiland Middelburg niet zooals op de kaart, der vaarwaters van en naar de reede Batavia staat aangegeven, op de Noord-, maar op de Zuidzijde van het rif is geplaatst.

Brengt wijders ter hunner kennis, dat de noordpunt van dat rif eerlang zal worden aangeduid door eene gewone paalbaak, waarvoor al aanstonds een noodbaken zal worden opgerigt.

Naar aanleiding van het bepaalde bij art. 2 der publicatie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, in dato 16 Julij 1851, opgenomen in de Javasche courant van den 19den daaraanvolgende, brengt de Directeur van Financiën ter kennis van het algemeen, dat het bedrag der onder ultimo April 1862 oningewisselde recepissen was *f* 275,165, en dat tot waarborg daarvan eene gelijke som is afgezonderd aan zilveren munt.

De Adsistent-resident voor de Policie der stad en voorsteden van Batavia brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijs van het Brood voor de maand Junij e. k., blijft bepaald als volgt:

voor een TARWENBROOD wegende 1 Amst. pd. 21 cents.
〃 〃 〃 〃 ½ 〃 〃 10 〃
〃 〃 〃 〃 ¼ 〃 〃 5 〃

De Adsistent-resident voor de Policie der stad en voorsteden van Batavia brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijzen van het Rund-, Varkens- en Buffelvleesch voor de maand Junij e. k., zijn bepaald als volgt:

RUNDVLEESCH, per Amst. pd., 60 cents.
VARKENSVLEESCH, 〃 kattie . 40 〃
BUFFELVLEESCH, 〃 〃 . . 25 〃

De Adsistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de wijkmeester der 18de wijk H. H. Naus, van af 26 dezer tot en met den 3den Junij aanstaande, van hier naar elders zal vertrekken, en dat de heer A. J. Brouwer, gedurende zijne afwezigheid, de functiën van wijkmeester der 18de wijk zal waarnemen.

De assistent-resident van het Zuider- en Ooster- Kwartier der Ommelanden van Batavia, daartoe door den resident van Batavia gemagtigd, maakt bekend, dat door hem onder nadere goedkeuring op den 16den Junij a. s. des voormiddags ten tien ure, ten zijnen kantore te Meester-Cornelis, in het openbaar zal worden aanbesteed de levering van het gedurende het jaar 1862 benoodigde grind voor de verharding en het onderhoud van den grooten ooster of postweg van Batavia naar Buitenzorg, gerekend van af de brug Kwitang bij paal 4 tot aan de grens der residentie bij paal 19 en zulks op de voorwaarden welke op het gemeld bureau ter inzage te bekomen zijn.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd, hunne inschrijving billetten voor den aanvang der uitbesteding te doen toekomen aan den assistent-resident voornd. en in persoon of door behoorlijk gemagtigden bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn.

De assistent-resident van het Zuider- en Ooster- Kwartier der Ommelanden van Batavia, daartoe door den resident van Batavia gemagtigd, maakt bekend, dat door hem onder nadere goedkeuring op den 16den Junij a. s. des voormiddags ten tien ure, ten zijnen kantore te Meester-Cornelis, in het openbaar zal worden aanbesteed de levering van het gedurende het jaar 1862 benoodigde grind of gebrokene natuurlijke steenen (wadas) voor de verharding en het onderhoud van den grooten weg van Batavia over Meester-Cornelis en Bekassie naar de grens der afdeeling Krawang, gerekend van af de brug boven de passar te Meester-Cornelis, gelegen over de oosterslokkan tot Tandjong-Poera (overvaart over de rivier Tjitarum) en zulks op de voorwaarden welke op het gemelde bureau ter inzage te bekomen zijn.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd hunne inschrijving billetten vóór den aanvang der uitbesteding te doen toekomen aan den assistent-resident voornd. en in persoon of door behoorlijk gemagtigden bij de uitbesteding tegenwoordig zijn.

Vendutiën.

Woensdag 28 Mei
Voor het woonhuis van Yap Toen door J. Speet.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Vrijdag 30 Mei
Voor het woonhuis van den Heer van Mameren door van den Biesen en Modderman.
en
Voor het commissiehuis van J. Speet.

Zaturdag 31 Mei
Executie.

Woensdag 2 Junij
Voor het woonhuis van den Heer Faes door Cassalette & Co.
en
Paardenvendutie door van Slooten Morgan & Co.

Dingsdag 3 Junij
Voor het woonhuis van den Heer Daniels.
en
Houtvendutie door John Pryce & Co.

Woensdag 4 Junij
Voor de toko van Mevrouw de weduwe B. J. Leon.
en
Aan den kleinen boom door John Pryce & Co.

Donderdag 5 Junij
Voor het woonhuis van den Heer Noordhoorn door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het commissiehuis van van den Biesen en Modderman.

Vrijdag 6 Junij
Voor het woonhuis van den Heer Kunst door van Riet en Wijnveldt.
en
Voor de toko van John Brown.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Londen, 24 Maart. In eene dezer dagen te Cambridge gehouden meeting van de „Bijbelvrienden" werd het volgende medegedeeld: „De zielenherder van Osborne bezocht onlangs een ouden zieken man van zijn kerspel. Toen hij aan de sponde van den lijder kwam, zag hij daar eene vrouw gezeten, in diep rouwgewaad gehuld, die den zieke uit een boek voorlas. Reeds wilde hij zich weder verwijderen, toen de vrouw hem toeriep: „Blijf, mijnheer, als ik u bidden mag; ik zou den zieke niet gaarne van den troost willen berooven, dien een dienaar Gods hem kan schenken". Met deze woorden verliet zij het vertrek. Op het bed vond de geestelijke een boek, waarin plaatsen uit de Heilige Schrift stonden, die op zieken betrekking hebben. Uit dit boek had de dame den ouden man zoo even voorgelezen, en die dame was — koningin Victoria".

— Onder den titel: „een mensch levend begraven", geven de Schotsche dagbladen het verhaal van den doodsangst, welke een jongen Engelschman heeft uitgestaan, die in een aanval van slaapziekte levend begraven en vervolgens opgedolven en naar een amphitheater werd gebragt, om er ontleedkundige operatiën te ondergaan. De jongeling, die als door een mirakel gered werd, heeft zelf het dagboek van zijn dood geschreven. Ziehier die belangwekkende bladzijde:

„Na langdurige vermoeijenissen werd ik door een zenuwkoorts aangetast, die spoedig het overige mijner krachten uitputte. Zonderlinge zaak! het scheen mij toe, dat het leven, hetwelk allengs mijn ligchaam verliet, geheel in mijne verstandsvermogens overging. Ik was tot den hoogsten graad van natuurverzwakking gekomen.

„De oogenblik der definitieve krisis naderde; ik gevoelde mij als te midden van een lichten vuurkolk, waarin de tooverachtigste figuren zich voor mij vertoonden, terwijl mijn ligchaam door zenuwtrekkingen bewogen werd, weergalmden in mijne ooren de uitbarstingen en het gefluit van een verschrikkelijken storm. Ik hechtte mij met al mijne krachten aan het leven, dat mij scheen te ontsnappen, toen mijne gevoelens eindelijk zoo verward werden, dat ik, in weerwil van mij zelven, mij overgaf aan dien staat, welke niet zonder aangenaamheid was, en ik verloor welhaast alle levensgevoel.

„Ik weet niet hoe lang ik in dien toestand verkeerde, toen ik plotseling in eene bijna verrukkende kalmte ontwaakte, mijn ligchaam trilde van wellustige gevoelens, en mijne zinnen en mijn verstand waren mij volkomen teruggegeven.

„Op dien oogenblik was de geneesheer mijn bed genaderd en liet de woorden: *Het is er meê gedaan!* ontsnappen; daarna wierp hij mij een laken over het lijf en ik hoorde het geween mijner troostelooze familie.

„Alstoen wilde ik spreken en mij bewegen; ik gevoelde met afschrik, dat mijne tong aan mijn verhemelte was vastgekleefd en dat mijne ledematen, welke de dekens voelden, waarin ik gewikkeld was, elke beweging weigerden.

„Des anderen daags werd mijn lijk gekist; ik bleef gedurende drie dagen alzoo liggen, terwijl de vrienden mijner familie hunne troostbezoeken aflegden. Ik hoorde en verstond alles, wat er rondom mij gebeurde, en van oogenblik tot oogenblik hoopte ik vruchteloos, dat de noodlottige begoocheling, welke op mij drukte, zou verdwijnen.

„In den morgen van den vierden dag werd ik aan de kisters overgegeven; deze behandelden mij zeer ruw, en toen mij een hunner met zijne knie op de borst drukte, om mij in eene kist te krijgen, welke veel te eng was, gevoelde ik zulke wreede marteling, dat ik een oogenblik hoopte, dat de mogelijkheid om mijn lijden uit te drukken mij zou teruggegeven worden.

„De kist werd gesloten, en ik hoorde welhaast het knarsen der spijkers, welke langzaam in het hout gedreven werden. Het zou mij onmogelijk zijn woorden te vinden om uit te drukken, aan welken afschrik en wanhoop ik alstoen ter prooi was. Elke slag weergalmde smartelijk in mijn hoofd gelijk een doodsgelui, en kondigde mij het lot aan, hetwelk mij voorbehouden was.

„Indien ik nog maar had kunnen roepen, indien ik, zelfs zonder hoop van gehoord te worden, maar had kunnen zuchten! maar neen; terwijl mijne borst en schouders verpletterd werden in de enge kist, terwijl ik gevoelde, dat mijn hoofd en mijne gekneusde ledematen het harde hout der kist raakten, moest ik roer- en sprakeloos blijven.

„Men kwam mij welhaast halen en plaatste mij op den lijkwagen, die voortreed en mij naar het kerkhof voerde. Op dien oogenblik wilde ik eene laatste poging doen om mij te bewegen; doch vruchteloos. Ik voelde hoe ik neergelaten werd in de kuil, waarin men mij ging begraven, en terwijl men er mij daarin langzaam liet nederzakken, hoorde ik duidelijk het schokken der kist tegen de aarden zijmuren.

„Toen ik in het graf was neêrgelaten, hoorde ik de ernstige en plegtige stem van een vriend; hij zeide mij een teeder vaarwel, hetwelk ik van woord tot woord hoorde, als een laatste weergalm der aardsche geruchten; vervolgens hoorde ik een verschrikkelijk gedruisch, hetwelk allengs verdoofde, alsof verre donderslagen mij aankondigden dat mijn graf was gevuld.

„Alles was dus geëindigd! Ik was voor altijd van de levenden afgezonderd! Hoe ben ik op dien verschrikkelijken oogenblik niet gestorven!

„Ik weet niet hoe lang ik in dien toestand gebleven ben. Ik had gedacht dat mijn lijden niet langdurig, dat ik spoedig zou gestikt zijn. Ik had mij nogmaals bedrogen. Ik kon hoegenaamd geene beweging maken; mijn hart klopte niet, mijne borst werd door geene ademhaling bewogen en echter, ik leefde, want mijn verstand en mijn geheugen hadden niets van hunne kracht verloren.

„Echter werden mijne treurige denkbeelden door een van ver aankomend gerucht afgebroken, hetwelk mij eerst in een angst dompelde, waarvan ik mij geene rekening zou kunnen geven. Het gerucht naderde allengs en ik gevoelde dat mijne kist opgegraven werd. Men opende haar en ik gevoelde eene hevige koude, welke mij echter goed deed.

„Men vervoerde mij langen tijd, daarna legde men mij op eene vochtige en ijskoude marmeren tafel. Toen hoorde ik rondom mij eene menigte stemmen. Men wreef mij met de hand in alle rigtingen van het ligchaam, een mijner oogen werd bij toeval geopend en ik zag mij te midden van een ontleedamphitheater liggen en omringd door een groot getal jongelingen, waaronder ik er twee opmerkte, welke mijne medgezellen in het pleizier waren geweest. Ik zou niet kunnen zeggen, of de vreugd op dien oogenblik niet de overhand op de schrik behaalde.

„Stellig was mijn toestand minder wreed geworden, want het kon gebeuren, dat de proefnemingen, welke men op mij ging doen, mij tot het leven zouden terugroepen, of mij spoedig doen sterven.

„Men besloot mij eerst te galvaniseren. De toestel werd gereed gemaakt, en bij de eerste ontploffing der vloeistof schitterden mij duizende lichten voor de oogen en kreeg ik een verschrikkelijken schok het gansche ligchaam door. De tweede ontploffing was nog heviger; ik voelde al mijne zenuwen trillen gelijk de snaren eener harp; mijn ligchaam zette zich overeind; de spieren bewogen zich en mijne oogen werden geopend.

„Ik zag mijne twee vrienden tegenover mij; hunne trekken drukten ontroering en droefheid uit, en zij vroegen aanhoudend, dat men die afschuwelijke proefnemingen zou eindigen. Men strekte mij alstoen op de marmeren tafel uit; de professor naderde mij met het mes in de hand, en gaf eene kleine snede mijne borst.

„Op den oogenblik had er eene verschrikkelijke gebeurtenis plaats; ik liet een hartverscheurenden kreet; ter zelfder tijd uitten de aanwezigen uitroepingen van ontzetting. De banden des doods waren verbroken; ik was aan het leven teruggegeven".

FRANKRIJK.

Parijs, 23 Maart. Volgens berigten uit Konstantinopel houdt de sultan Abdul Aziz zich grootendeels met allerlei nietigheden bezig. Eene zijner liefhebberijen is het onophoudelijk veranderen van de uniformen der militairen, waarvan hij zelf de modellen teekent en kleurt. Hij moet over het geheel ver bij zijn broeder, den overleden sultan Abdul-Medjid, achterstaan.

— Er woont te Napels een Franschman, vroeger professor aan de hoogeschool te Kasan, die 200,000 roebels eischt, welke het ministerie van openbaar onderwijs in Rusland hem verschuldigd is, zoo als hij aantoont in een pamphlet, waarin in hevige bewoordingen wordt opgekomen tegen de Russische en Fransche bureaukraten en aristokraten, die zoodanig onregt gepleegd en begunstigd hebben.

Nadat men hem te Moskau had laten arresteren, des nachts naar Pruissen, van daar naar Weenen en vervolgens naar Rome had doen vervoeren, werd hij, op den dag, waarop hij eene audiëntie van den paus had verkregen, uit het fort San Angelo opgeligt en van daar naar Napels gesleept, waar bij in gezelschap van dieven en moordenaars gedurende 40 dagen gevangen gehouden en toen als onschuldig ontslagen werd.

Deze kundige taalkenner heeft de geschiedenis van de vervolging, die men 37 jaar tegen hem heeft volgehouden, in 14 talen uitgegeven en daarbij uitdrukkingen gebezigd, die niet aangenaam klinken in de ooren van zijne vervolgers, voornamelijk, wanneer zij zijn gedaagd voor de regtbank der openbare meening.

Zoo noemt hij b. v. den oud-vertegenwoordiger van den Gallischen *haan* te St. Petersburg, den heer Barante, eene *Poule mouillée* (een lafbek) enz. enz. hetgeen natuurlijk groote sensatie verwekte en ten gevolge had, dat de Russische en Fransche diplomaten zich tot den heer Thouvenel wendden, om van hem verlof te verkrijgen, zich van dien onbeschaamden en onverbeterlijken schuldeischer te ontdoen, die de dingen bij hun regten naam noemt en zijne gedenkschriften over Rusland, zijne diplomatie en bureaukratie dreigt uit te geven.

De heer Thouvenel antwoordde zeer wijselijk, dat men, eer men met kracht handelde tegen een Franschman, raadsheer van de kroon en ridder van de Wladimirsorde, eerst moest onderzoeken of deze gelijk of ongelijk had, en dat hij aan den hertog de Montebello te St. Petersburg had verzocht, aan het Russische ministerie duidelijke inlichtingen te vragen over eene zaak, die een Fransch onderdaan betreft, welke zijn geheele leven aan het onderwijs heeft gewijd en aan de lyceën van Riga, Mittau, St. Petersburg en aan de hoogeschool te Kasan geplaatst is geweest.

Er bestaat werkelijk geen voorbeeld, dat er een minister op het vaste land van Europa de belangen ter harte heeft genomen van een *pariah*, die door de diplomatie in den ban wordt gedaan, vooral na de beleedigende weigering van 45,000 francs, welke som hem door de Russische ambassade te Weenen is aangeboden, ten einde zijn stilzwijgen te koopen.

Twijfel bestaat er niet, dat de Czaar, na betere inlichtingen te hebben bekomen, goed en spoedig regt zal verleenen tegenover zijne oneerlijke dienaren.

Er moet wel in aanmerking worden genomen, dat de ongelukkige professor twaalf maal zijn proces bij de regtbanken en den senaat heeft gewonnen en dat de minister het beter heeft gevonden, opdat hij niet voor de dertiende keer zijn proces te Moskau won, om hem te middernacht uit zijne gevangenis te doen opligten door gendarmen, die hem in eene gegrendelde slede over de grenzen van Rusland hebben vervoerd, met aanteekening op zijn pas van eene noot, waarbij hem de terugkomst in Rusland werd verboden.

Deze zaak heeft te Napels groote sensatie gemaakt, niettegenstaande de politieke bezorgdheid; men was verwonderd over de flinke wijze, waarop de heer Thouvenel zich heeft gedragen, hetgeen den Engelschen niet zal verwonderen, omdat zij gewoon zijn, dat hunne regering de regten der Engelschen, waar zij ook mogen wonen en hoe gering die regten ook mogen zijn, in het buitenland weet te beschermen. Dit is de reden, waarom de minste matroos aan zijn land is gehecht. De heer Thouvenel heeft niet geaarzeld zijn land denzelfden weg te doen bewandelen.

Alleen groote natiën kunnen te dien opzigte haar pligt volbrengen. Zwakke en afhankelijke mogendheden zijn genoodzaakt zich door uitvlugten te onthouden van het genoegen haar pligt te volbrengen, en alleen daaraan kan men het voorregt herkennen tot eene groote en sterke natie te behooren.

Groot-Brittannië was tot nu toe bijna de eenige mogendheid, die hare onderdanen in alle oorden der aarde heeft beschermd.

— In eene gemeente nabij Lyon heeft dezer dagen eene vrouw, gedurende de afwezigheid van haren man, hare twee kinderen, een jongentje van zeven en een meisje van vijf jaar, aan een schoorsteenmantel opgehangen en daarna zich zelve insgelijks door ophanging aan eene deur van het leven beroofd. Deze bijna ongeloofelijke gruweldaad is het gevolg van een vlaag van krankzinnigheid. — Te Marseille heeft een jong meisje, van eene zeldzame schoonheid en acht maanden zwanger, op de openbare druk bezochte markt, haren minnaar een flesch vitriool in het aangezigt geworpen, zoodat deze ongelukkige wel een uur buiten kennis lag, het linkeroog verloren en bovendien gevaarlijke brandwonden gekregen heeft. Een persoon die in de nabijheid stond kreeg eenige spatten van het scherpe vocht op zijne kleederen en deze verbranden. De daderes is gevlugt.

SCHEEPSBERIGTEN.

PRAAI-RAPPORT

door de Amerikaansche bark *Trieste.*

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BREEDTE.	LENGTE.	VAN	NAAR.
2 Maart.	Engelsch	Cassipore	Onbekend	26°24 NB.	38°45 WL.	Bombay	Londen.
3 〃	〃	Simoon	〃	26°19 〃	38°10 〃	〃	Liverpool.
28 〃	〃	Sebastian Cobet	〃	21° ZB.	32°55 〃	Londen	Sydney.
29 〃	Fransch	Santiago	〃	22°16 〃	33° 8 〃	Havre	Isle de Bourbon.
— 〃	Engelsch	James Booth	〃			Londen	Melbourne.
30 〃	Zweedsch.	Norden	〃	24° 5 〃	32°10 〃	Callao	Hamburg.
9 April.	Engelsch	James Booth.	〃	38°54 〃	1°45 〃	Londen	Melbourne.
3 Mei.	〃	Liverpool	〃	34°35 〃	77° OL.	〃	Calcutta.
20 〃	Nederland	Laura en Adèle	〃	13° 〃	104° 5 〃	Java	Amsterdam.

Door het Amerikaansche schip *Spirith of the Times.*

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BREEDTE.	LENGTE.	VAN	NAAR.
16 Maart.	Engelsch	Ardville	〃	0°49 ZB.	28°58 WL.	Londen	Shanghae.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.	30 Maart	NAAR.
Mei	22	Zweedsch	L. A. Bang,	C. M. Tallenius	Sijdneij	17 Febr.	Batavia. [1])
〃	—	Amerikaansch	Trieste	E. F. Swall	New-York	6 〃	Sanghae
〃	—	Engelsch	Kebo	Coulson	Sunderland	13 Jan.	Hongkong
〃	—	Amerikaansch	Alhambra	A. H. Dunbar	New-York	8 April	Idem, [2])
〃	—	Zweedsch	Prins Occar	B. A. Oberg	Port Elizabeth	8 Febr.	Batavia
〃	—	Engelsch	Sir W. T. Williams	D. Rees	Falmouth	22 Mei	Hongkong
〃	23	Nederlandsch	Jason	Lammerts van Bueren	Batavia	26 Jan.	Nederland
〃	24	Amerikaansch	Castilian	N. Troeter	Boston	15 Febr.	Batavia, [3])
〃	—	Engelsch	Inbilee	A. M. Jones	Londen	12 Jan.	Shanghae, [4])
〃	25	〃	Anna Bella	P. Collitoh	Liverpool	20 〃	Hongkong
〃	—	〃	Kerkland	Bolledge	〃	24 〃	Shanghae
〃	—	Hanover	Luchow	H. Schwenn	Cardiff	16 Febr.	Hongkong
〃	—	Amerikaansch	Spirit of the Times	R. Anderson	New-York		Order, [5])

[1]) pass. de hh. Gesin, Falkman, Widestrand en Molin. [2]) Mevrouwen Thwing en Dunbar. [3]) met 4 pass. [4]) met 10 pass. [5]) de hh. J. R. Shiddij en A. E. Kuckernelle.

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Oranje Nassau	G. Strang van Hees		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Stad Enschedé	J. W. Retgers	Amsterdam	Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Hebe*	A. H. Kiehl		Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Makasser	J. Rip		J. Cezard & Co.
Ned. Indisch	〃	Hood Hood*	Sech Matraf		Coulster.
〃	schoen.	Sala Sala*	Tan Tjoan		〃
〃	〃	Zowan*	Sech Sol		〃
〃	bark	IJdroesie*	Sech Bakier		〃
〃	schoen.	Hongan*	Damisa	Indramaijo	〃
〃	bark	Joedoel Wadoed*	Said bina Hassan		P. Landberg & Zoon.
〃	brik	l' Union*	G. Schuit		Pandel & Stiehaus.
〃	schoen.	Faidool Ghaijer*	Salim bin Boegies	Pecalongan	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Chieftain*	J. C. Kruijmel	Biliton	John Pryce & Co.
Engelsch	bark	Diana*	Kyle		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Scotland*			〃
〃	〃	Augusta May*	Charles		Wilson & Co.
Fransch	schip	Giscours*	Laine	Saigon	C. Bahre & G. Kinder.
Hamb.	bark	Antonia*	Bock		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
Amerikaansch	schip	Sonora*	L. Brown		Dümmler & Co.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Mei	25	Ned. Indisch	brik	Tartar	Lim Kiangkong	Samarang	17 Mei	Gezagvoerder.
〃	26	〃	stooms.	Palembang	H. Kramer	〃	25 〃	W. Cores de Vries.
〃	—	〃	bark	IJdroesie	Sech Bakir	Soengislan	21 〃	Coulster.
〃	—	〃	schoen.	l'Union	G. Schuit	Grissee		Paine, Stricker & Co.
〃	—	Zweedsch	schip	L. A. Baing	C. M. Tallenius	Sydney	30 Maart	Busing, Schröder & Co.
〃	—	〃	bark	Prins Ocar	P. A. Oberg	Post Elisabeth	8 April	〃
〃	28	Ned. Ind	stooms	Padang	A. Guijot	Soerabaija	25 〃	W. Cores de Vries
〃	—	〃	〃	Palembang. Packet	J. F. Scheel	Cheribon	27 〃	Buijs, Jacobsen & Co.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR.
Mei	25	Ned. Indisch	bark	Jenoer	Said Alie	Palembang
	—	〃	〃	Faidool Rachman	Said Ba-Ali	Bali
〃	—	Engelsch	〃	Marij Agnes	L. Saabye	Australie
〃	26	Nederlandsch	schip	Nieuw Holland	L. Tuk	Nederland
〃	—	Ned. Indisch	〃	Padang Pandjang	J. A. Rehling	Singapore en China
〃	27	Nederlandsch	bark	Ida Elisabeth	W. Doorn	Nederland
〃	—	Ned. Indisch	〃	Oeij Sinjo	Oeij Holian	Cheribon
〃	—	Engelsh	brik	Alfred Ray	Th. Meades	China
〃	—	Amerik	bark	Nestor	A. Howes	Boston
〃	—	Oldenb	schip	Aeolus	Jantzen	Soerabaija
〃	28	Deensche	schoen.	Cadovius	H. Paulsen	Singapore

Aangekomen schepen te Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	VAN	DATUM.
Mei	13	N. I.	bark	Justina	Joe Jangling	Batavia	7 Mei
〃	—	〃	schip	Henriette	Winter	〃	8 〃
〃	16	〃	stoomb	Pelembang	Kramer	Soerabaija	13 〃
〃	17	Ned.	bark	Maria Agnes	van Deursen	Batavia	10 〃
〃	—	N. I.	stoomb	Padang	Guijot	〃	16 〃
〃	18	〃	bark	Orestes	Jo Agowu	Soerabaija	13 〃
〃	—	〃	〃	Johanna	Ingerman	Pasoeroean	9 〃
〃	19	〃	〃	Ing Thaijgoan	Ko Lamhaij	Soerabaija	14 〃
〃	—	〃	stoomb	Oenarang	van Hulstijn	〃	18 〃
〃	—	〃	schip	Sara Eleonora	Reisiger	Batavia	7 〃
〃	20	〃	bark	Alnoor	S. Marzoeki	Soerabaija	16 〃
〃	—	〃	〃	Java	Tholen	Boender	7 〃
〃	—	〃	schoen.	Srie Cheribon	J Eng Tjoe	Soerabaija	6 〃
〃	21	〃	〃	Fatahool Moelok	Abdulrahim	Muntok	19 Mt.
〃	22	〃	〃	Koentool Maas	Tjongfoek	Balie	29 〃
〃	—	Siam	brik	Kim Sintjien	Oeij Hoei	Siam	— 〃

Vertrokken schepen van Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	NAAR
Mei	16	N. I.	schoen.	Bientang Barat	Kleboe	Pontianak
	—	〃	〃	Hong An	Danisa	Batavia
〃	17	〃	bark	Burnham	Kim Boentik	Banjermass.
〃	—	〃	〃	Ing Hie	Lim Tik An	Riouw
〃	—	〃	stoomb	Padang	Guijot	Soerabaija
〃	18	Ned.	brik	Mathilde	Fekkes	Nederland
〃	—	N. I.	bark	Hindostan	Said Almaknoen	Tjilatjap
〃	—	〃	〃	Adenan	Moht. Aboenam	Soerabaija
〃	—	Ned.	schip	Californie	de Wijn	〃
〃	—	〃	bark	Henr. Ger. Susanna	Sissingh	Nederland
〃	—	N. I.	〃	Tartar	Kiang Kong	Pekalongan
〃	—	〃	stoomb	Palembang	Kramer	Batavia
〃	20	〃	〃	Oenarang	van Hulstijn	〃
〃	—	〃	brik	Salim	Said Segaf	Soerabaija
〃	—	〃	schoen.	Maskoor	Sech Ganam	Banjermass.
〃	—	〃	bark	Soeij Goan	Tio Tjiangkiet	Cheribon
〃	—	〃	〃	Goan Lie	Tan Tjiakiet	Tagal
〃	21	〃	schoen.	Maas Pandan	Phang Hinfa	Cheribon
〃	22	Ned.	bark.	W. de Zwijger	van den Dries	Sumanap

In lading liggende schepen te Samarang.

VLAG		NAMEN DER SCHEP.	GEZAGV.	BESTEMM.
Ned.	bark	Pollux	Cruijs	
〃	schoen.	Johanna Catharina	Besseling	
〃	bark	Marinus Willem	van Duijn	Nederland
〃	〃	Maria Agnes	van Deursen	
Eng.	〃	Marinus	James Keenan	

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	16	Ned.	bark	Bato	van der Burg	Batavia
	—	〃		Jannetje	Blokziel	〃
〃	—	N. I.	〃	Pictura	Leonhardt	Horoko
〃	—	〃	〃	Hing Thaij	Baker	Bawean
〃	—	〃	〃	Hoatsing	Koesnel	Banjermass.
〃	17	Zw.	〃	Gevalia	Robinson	Batavia
〃	—	Ned.	〃	Diligentia	van Bentveld	〃
〃	—	Eng.	〃	Lorenzo Sabina	Thomas Devine	Melbourne
〃	18	N. I.	〃	L'Union	Schuit	Batavia
〃	—	Ned.	〃	Almonde	Surie	〃
〃	—	〃	〃	Broedertrouw	Rotgans	Samarang
〃	—	Eng.	〃	Concorde	Rosendahl	Singapore

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	NAAR
Mei	16	Ned.	bark	Wilhelmina	Koster	Singapore
	17	〃	〃	Henriette	Gerrits	Molukkos
〃	—	N. I.	〃	Arachman	Moht. Arip	Grissee
〃	—	〃	〃	Alnoor	Sech Marzoekie	Samarang
〃	18	N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulstijn	〃
〃	—	〃	〃	Ambon	Vogel	Amboina
〃	—	Ned.	bark	Vier Gedroeders	Bunk	Pasoeroean
〃	—	N. I.	〃	Wilhelmina Helena	Talberk	Grissee
〃	22	〃	〃	Sicilie	Schol	Pontianak
〃	—	〃	〃	Taijeef Kween	Moht. Saleh	Banjermass.
〃	—	〃	〃	Scotch Lassie Aesa	Said Alhabassij	〃
〃	—	〃	〃	Bintang Anam	Steendam	Samarang
〃	—	〃	〃	Hoatsing	Koesnil	〃

In lading liggende schepen te Soerabaija.

VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch	bark	Leonidas	Jewell	Australie
〃	〃	Joan Kemper	Salm	〃
〃	〃	Acadia	Greefkes	Amoy
〃	〃	Maria	van Wulven	Nederland
〃	〃	Diana	Teengs	
〃	〃	Maria Catharina	de Bos	Amsterdam
〃	〃	Mentor	Duinker	〃
〃	〃	Postillon	v. Someren Greve	
〃	〃	Christ. en Jeannette	Rademaker	Amsterdam
〃	〃	Graafstroom	de Boer	Amoy
〃	〃	Soerabaija Packet	Olivier	Amsterdam

Aangekomen.

INDRAMAIJOE. 17 Mei Ned. bark *Julie*, Brem, v. Bat. — 19 N. I. schoen *Hong-an*, Damisa, v. Samarang.

PEKALONGAN. 18 Mei N. I. brik *Tartar*, Lim Kiangkong, v. Sam. — 21 do. bark *IJoeserin*, Said Alkaf, v. Cheribon.

GRISSEE. 19 Mei N. I. brik *Arachman*, Moht. Arip, v. Soerabaija.

SUMANAP. 13 Mei N. I. schoen. *Fathool Haer*, Mohamat, v. Soer. — Z. M. stooms. *Suriname*, Abresch, v. do.

BANJOEWANGI. 10 Mei Ned. bark *Diana*, Teengs, v. Engeland. — 11 N. I. do. *Javaan*, Sobels, v. Sumanap.

BANDA. 13 April N. I. bark *Fathool Barie*, Sech Biljoen, v. Keij. — 14 Z. M. stooms. *Citadel van Antwerpen*, kapt. lt. tz. Mossel, v. Amboina; N. I. schoen. *Maria*, Scharff, v. do; do. brik *Fathool Main*, Sech Bawadie, v. do. — 18 do. bark *Baboel Haer*, Sech Baoeseer, v. Keij. — 19 do. do. *Naim Balgijer*, Sech Baoeseer, v. do. — 27 do. stooms. *Ambon*, Vogel, v. Tim. Delli.

Vertrokken.

INDRAMAIJOE. 19 Mei N. I. brik *Feidul Ghaijer*, Sech Boegies n. Batavia. — 21 do. schoen. *Hong-an*, Damisa, n. do.

PEKALONGAN. 21 Mei N. I. schoen. *Bintang Barat*, Kliboe, n. Sam.

GRISSEE. 16 Mei N. I. brik *William*, Bastiaanse, n. Batavia. — 17 do. schoen. *Amana Toorachman*, n. Said Almachlaar, n. Bima, 19 do. brik *l'Esperance*, Paulus, n. Soerabaija.

SUMANAP. 15 Mei Z. M. st. *Suriname*, Abresch, om de Oost.

BANJOEWANGI. 10 Mei Ned. bark *Diana*, Teengs, n. Soerabaija. — 15 do. do. *Cornelis Anthonie*, Reijnders, n. Nederland.

PATJITAN. 13 Mei Ned. schip *Dageraad*, Ulrich, n. Nederland.

TJILATJAP. 17 Mei Ned. bark *Laura en Adele*, Pohlmeijer, n. Amst. — 18 do. schip *Straat Bali*, Bakker, n. Soerabaija.

BANDA. 6 April N. I. schoen. *Maria*, Scharff, n. Amboina. — 14 do. brik *Alida Maria*, van d. Beek, n. Keij. — 15 do. bark *Fathool Barie*, Sech Biljoen, n. Sandelhout. — 18 Z. M. st. *Citadel van Antwerpen*, kapt. lt. tz. Mossel, n. Amboina. — 21 N. I. bark *Naim Balgijer*, Sech Baoeseer, n. Batavia; do. do. *Baboel Haer*, Sech Baoeseer, n. do. — 24 do. brik *Fathool Main*, Sech Bawadie, n. Timor Delli. — 26 do. st. *Ambon*, Vogel, n. Amboina.

HANDELSBERIGTEN.

Te Samarang, den 23 Mei 1862.

Koffij, *f* 38.50 op lev. geboden. per picol.
Suiker No. 16 *f* 15.25 op lev. gehouden. per picol.
Indigo, *f* 5.— voor prima qualiteit afgedaan. per Amst. ℔.
Koehuiden, *f* 66.— per kodie } schaarsch.
Buffelhuiden, *f* 50.— per kodie.
Staart Peper *f* 60.— voor prima qualiteit geboden per picol.
Rijst ordinairwit, *f* 204.— } per koijangs à 28 pik. zonder zakken
〃 carga, 〃 160.— à 180.— }
Klapper Olie, *f* 28.—
Katjang 〃 20.—
Rotting, *f* 7.— à *f* 9
Katjang Matten, *f* 7.50 per 100 stuks.
Wisselkoers op Holland 99½%

Te Soerabaya, 21 Mei 1862.

Arak ℔ legg. *f* 60,— @ *f* 65.—	Rotting ℔ pic. *f* 7.— @ *f* 9.—
Cassia. Vera ℔ pic.	Rijst, witte ℔ koij. *f* 200. *f* @ 250.—
Huiden, Koe ℔ pic. *f* 35.— @ *f* 40.—	〃 Carga ℔ koij. *f* 120. *f* @ 150.—
〃 Buffel ℔ pic. *f* 14.— @ *f* 18.—	Sap. ℔ pic. *f* 3.— @ *f*. 4.—
Koffij, Java ℔ pic.	Suiker No. 16 *f* 16. @ *f* 16¼.—
〃 West Ind. ber. ℔ pic.	Tabaksbladeren ℔ pic.
Kurkema ℔ pic.	Tamarinde ℔ pic.
Lange Peper ℔ pic. *f* 10½.— @ *f* 12.—	Wisselkoers op Ned. 99½%.

Te Pasoeroean, 21 Mei 1862.

Suiker, No. 16, Nominaal.	Olie (klapper) ℔ pic. *f* 25.—
Rijst, (Witte) ℔ pic. *f* 9.—	Id. (katjang) ℔ pic. *f* 24.—
	Wisselkoers 99 à 100%

Den 21 Mei waren in 's Lands pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1861.

174,073—14 pic. suiker,
186,148—84 〃 koffij,

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen op den 21 *Mei* 1862.

35,913—27 pic. suiker, oogst. 1861.
94,841—75 〃 koffij, 〃 1861.

Te Batavia, den 28 Mei 1862.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	PRIJZEN. TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ... Per legg.	55.—	62.—	met afdoeningen.
Cassia Vera	55.—	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben	....	....	Idem.
Foelie N°. 1 Benkoelsche	....	40.—	met meer vraag.
Gom Elastiek ... Per pic.	88.—	90.—	besteed.
〃 Benzoin	22.—	22.75	verkoopen.
〃 Dammar ... Per pic.	21.50	22.—	〃
Gutta Percha	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe	3.—	3.50	zonder vraag.
〃 Buffel ... Per stuk.	3.—	5.—	naar kwaliteit.
Indigo	5.—	....	voor 1e kwaliteit te Sam. met goede vraag.
Japan Boomwas	35.—	....	afgedaan.
Kampher. Japan per Balie	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	28.—	verk. voor cons.
Koffij, Java	38.50	38.75	met afdoeningen.
Padang	....	....	zonder voorraad.
Koper, Japansch	....	....	〃
Kruidnagelen ... Per pic.	46.—	....	zonder voorraad.
Notenmuscaat No. 1	60.—	70.—	met koopers.
Peper, zwarte	16.—	17.—	gewild.
〃 witte	....	36.—	met verkoopen.
Rotting, Banjermassing	8.—	9.—	gewild.
〃 Padang	....	6.50	met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken	235.25	......	afgedaan.
〃 Witte Batavia 1e kwalit.	185.—	....	geringe voorraad.
〃 〃 〃 2e 〃	150.—	165.—	levendige vraag.
〃 Carga	130.—	135.—	verkoopen.
〃 Padang	170.—	200.—	〃
Sandelhout	7.—	....	zonder voorraad.
Sapanhout Manila in Enterp.	3.—	....	nominaal.
〃 Bima ... Per pic.	3 12	....	〃
Suiker No. 16	15.25	15.75	afgedaan.
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Was	190.—	....	grif te verkoopen.
Tin, Billiton	....	....	niet voorhanden.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 99¼% á 99½% bij partikalieren, moeijelijk verkrijgbaar
〃 〃 〃 〃 99% 〃 het Gouvernement.
〃 Londen 〃 Zigt 11.85 per £ afgedaan.
〃 China *f* 2.72 per dollar nominaal.
〃 Singapore *f* 2.77½ per dollar verkoopen.
〃 Calcutta *f* 122 per 100 Cs. Rs.
〃 Spetien. Sovereins *f* 12,85.
Ducaten *f* 6.90 oude.
〃 *f* 5.75 nieuwe.
Mex. Dollars *f* 2,75.

Beknopt overzigt van den Handel en de Scheepvaart te Makasser,

GEDURENDE DE MAAND MAART 1862.

De geheele Invoer *Makasser* heeft bedragen:

Aan Koopmanschappen	*f* 417783	
〃 Speciën	〃 157560	*f* 575343

De Invoer heeft bestaan in voortbrengselen:

Van Europa en Amerika voor	*f* 220085	
〃 de West Indie en Bengalen	〃 99800	
〃 China, Manila en Siam voor	〃 410	
〃 den Oosterschen Archipel voor	〃 97488	*f* 417783

De Invoer heeft plaats gehad van de volgende landen, als:

Van Nederland voor eene waarde van	*f* 28092	
〃 Engeland 〃	〃 5510	
〃 Java en Madura 〃	〃 342927.	
〃 de Mol. en Timor 〃	〃 6878	
〃 Bali 〃	〃 7980	
〃 Sumbawa en de daarbij gelegene eil. en plaatsen 〃	〃 5200	
〃 de eilanden plaatsen ond. het ressort van Macasser 〃	〃 14679	
〃 de eilanden en plaatsen buiten 't ressort v. Mac. 〃	〃 6517	*f* 417783

Uitvoer.

De geheele Uitvoer te *Makasser* heeft bedragen:

Aan Koopmanschappen	*f* 338108	
〃 Speciën	〃 33814	*f* 370922

De Uitvoer heeft bestaan in voortbrengselen:

Van den Oosterschen Archipel voor	*f* 274060	
〃 de West van Indië en Beng. 〃	〃 15087	
〃 China, Manila en Siam 〃	〃 1955	
〃 Europa en Amerika 〃	〃 47006	*f* 338108

De Uitvoer heeft plaats gehad naar de volgende landen, als:

Naar Nederland voor eene waarde van	*f* 200501	
〃 Java en Madura 〃	〃 62763	
〃 Molukkos en Timor 〃	〃 45180	
Sumbawa en de daarbij gelegene eilanden en plaatsen 〃	〃 4945	
〃 de eilanden en plaatsen onder 't ressort van Macasser 〃	〃 9802	
〃 de eilanden en plaatsen buiten 't ressort van Macasser 〃	〃 14917	*f* 338108

Gedurende de maand Maart 1862. zijn te Macasser aangekomen.

	schep. en vaart.	last
Europeesch getuigd:	15	1318
Inlandsch getuigde vaartuigen:	52	317
	67	1635
Daarvan zijn aangekomen:		
Onder Nederlandsche vlag	65	1285
〃 Engelsche 〃	1	249
〃 Hamburg 〃	1	101
	67	1635

Daarvan zijn aangekomen:			
Van Liverpool	onder Eng. vlag.	1	249
〃 Java en Medura	〃 Ned. 〃	11	420
〃 〃	〃 Hamb. 〃	1	101
〃 de Molukkos en Timor	〃 Ned. 〃	1	180
〃 Bali	〃 〃 〃	4	137
〃 de kust van Borneo	〃 〃 〃	5	343
〃 Sumbawa en de daarbij gelegene eil. en pl.	〃 〃 〃	3	47
〃 de eil. en pl. onder 't ressort van Makasser.	〃 〃 〃	30	71
〃 de eil. en plaatsen buiten het ressort van Mak.	〃 〃 〃	11	87
		67	1645

Vertrokken.

	schep. en vaart.	last
Europeesch getuigd:	10	1447
Inlandsch getuigde vaartuigen:	67	313
	77	1760
Daarvan zijn vertrokken:		
Onder Nederlandsche vlag:	76	1535
〃 Engelsche 〃	1	225
	77	1760

Daarvan zijn vertrokken:			
Naar Java	onder Ned. vlag	3	832
〃 〃	〃 Eng. 〃	1	225
〃 de Molukkos en Timor	〃 Ned. 〃	6	303
〃 Balie	onder 〃 〃	1	23
〃 de kust van Borneo	〃 〃 〃	1	11
〃 Sumb. en de daarbij gelegene eil. en plaatsen	〃 〃 〃	7	134
Naar de eil. en plaatsen onder 't ressort van Mak.	〃 〃 〃	48	183
Naar de eil. en plaatsen buiten 't ressort van Mak.	〃 〃 〃	10	46
		77	1760

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN DEN 20 TOT 26 MEI 1862.

Aanvoer.

Van Sinpapore, Riouw en Muntok per Ned. Ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. W. Cores de Vries.

37 kn. opium, *N. H. M.*
5 kn. cambrics, *Morgan, Melbourn en co.*
1 kistje juweelen, *Adam en co.*
1 kistje goud, *Sech Jaffar Habrie.*
10 kn. kleeding-stukken, *Maclaine, Watson en co.*
1 vt. provisien, *Pitcairn Syme en co.*
1 kistje goud, *Sech Abdulla Arfan.*
2 kn. diversien, *Bornand.*
1 kt. zijdengoederen, *Martherus.*
84 pakk. was, *Nahaput.*
20 zakk. specerijen, 12 do. was, *Joakim.*
113 pakk. was, *Arathoon.*
2 kn. modewaren, *Faucault.*
1 kt. parfumerien, *Picart.*
2 kn. sardijntjes, *Platon en co.*

Van Riouw.

31 pic. was, 410 krandj. 25 zakk. gambier, 21 do. witte peper, *Order.*
86 pakk. witte peper, *Lim Hoa.*
1 pak drills, *Sech Abd. Basalamn.*

Voor Soerabaija.

5 kn. opium, 50 coll. houtwerk 7 kistjes goud, 2 bn. 19 kn. manufact., 5 do. diversen, 1 kt. boeken, 2 kn. was,
10 kn. sigaren, 25 md. visch, 60 zakk. stiklak, 1 kistje juweelen, *Order.*

Voor Samarang.

5 kn. manufact.. 12 zakk. stiklak, 2 kn. koopmanschappen, ...

Voor Macasser.

3 kn. opium, ...

Van Bushiri per Hamb. bark *Antonia*, gez. Bock, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

2823 md. dadels, 4239 zakk. tarwe, 128 do. gort, 36 pakk. was, 14 zakk. anijs-zaad, 10 do. amandelen, 5 do. galnoten, 115 do. corianderzaad, 29 do. mathij zaad, 45 md. rozijnen, 25 zakk. walnoten, 70 do. gram, 110 ks. gedr. vruchten, 9 kn. rozenwater, 23 pakk. zoethout, 1 kistje eldelgesteenten, 20 kn. opium, 1 pakje goud geld, *Nahapiet.*
1 pakje goud geld, 7 pakk. was, *Gasper en co.*
3 paarden, ...

Van Amsterdam per Ned. schip *Stad Enschedé*, gez. Retgers, agt. Paine, Stricker en co.

2 kisten ....
8 kn. diversen, 4 do. .... 25 do. manufact., *G. Buijn en co.*
1 rijtuig, *van Chambon.*
1 kt. zilverwerk, *B. van Leeuwen en co.*
28 coll. meel, *van Ommeren Rueb en co.*
15 coll. manufact., *E. Moormann en co.*
6 coll. provisien, *Gezagvoerder.*
125 led leggers, *Agenten.*

Van Bushiri per Deens. schoen. *Cadovius*, gez. Paulsen, agt. C. Bahre en G. Kinder.

2242 zakk. tarwe, 1162 coll. dadels, 80 kn. en vn. rozijnen, 5 zakk. amandelen, 336 coll. zaad, 98 do. was, 282 do. en 16 kn. rozenwater, 35 zakk. gram, 560 ks. vruchten, 1 zakje en 3 pakjes ducaten, 170 coll. ghie, 19 kn. opium, *Gasper en co.*

Van Bordeaux per Frans. schip *Giscours*, gez. Lainé, agt. C. Bahre en G. Kinder.

300 ks. cognac, 30 kn. wijn, *v. d. Biesen en Morderman.*
206 kn. en vn. wijn, 1 kt. schilderijen, 1 kt. diversen, 100 kn. olijfolie, *J. Cezard en co.*
50 kn. olijfolie, *de Fiennes.*
3 kn. diversen, *de La Gracineire.*
30 kn. wijn, Klein.
53 kn. sardijntjes, *Casselette en co.*
54 kn. provisien, *Willem de Jong.*
66 kn. wijn, *Schimmelpenninck en co.*
35 coll. provisien, 101 ps. vloersteenen, *Leroux en co.*
1 kt. modewaren, *Pons.*
3 coll. machinerien, 97 do. .... 50 ks. cognac, 40 kn. sardijntjes, 1 kt.
310 kn. wijn, 55 do. cognac, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
50 ks. cognac, *Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.*
30 kn. wijn, *G. Buijn en co.*
100 kn. wijn, 10 do. olijfolie, *E. Moormann en co.*
50 ks. cognac, *Tolson Hunt en co.*
40 ks. cognac, *Dümmler en co.*
50 kn. vruchten op water en brandij, 12 do. schilderijen en hoeden, *Picart.*
13 vn. wijn, 4 do. cognac, I kt. boeken, *Herment.*
7 kn. diversen, *Chaulan en Deeleman.*
8 kn. wijn, *Stewars.*
48 kn. wijn, *Haager en Schuurman.*
12 kn. provisien en dranken, *Busing, Schröder en co.*
173 fusten en kn. wijn, 165 do. cognac, 25 do. olie, 100 do. olijfolie, 15 do. .... 2 vn. spijkers, 4 bn. .... *C. Bahre en G. Kinder.*
12 coll. pruimen, 1 orgel, 50 kn. wijn, 1 pendulen, ...
56 kn. aardewerk, modewaren, lederwerk, parfumerien, muziek instrumenten, 7 coll. beschuit, ...
4 kn. provisien, 25 do. brandij, 1 vt. gips ....
2 kn. kurkmachine, 1 kt. capsulen machine, ...
20 kn. eau de lavender, 2 do. kaas, ...
12 kn. houtwerk, 2 do. kurken gereedschapp., 1 kt. siropen, ...

Van Nederland per Ned. schip *Sliedrecht*, gez. Veenstra, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

84 bn. zakken, *N. H. M.*
112/m steenen, 25 keld. genever, 1 kt. goud borduursel, *Order.*
150 vs. ijzerwaren, 300 do. verfwaren, *Gumprich en Strauss.*
100 kn. glas, 1 do. goud galon en passement, *B. van Leeuwen en co.*
2 kn. diversen, *Bornand.*
2 kn. modewaren, *Faucault.*
100 vs. spijkers, 2 kn. manufact., 6 vn. ijzerwerk, *Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.*
7 coll. manufact., *E. Moormann en co.*
5 coll. manufact., *Niederer en co.*
4 bn. kurken, *W. Cores de Vries.*
3 kn. ijzer en staalwerk, *Hagedorn, Plump en co.*
15 pakk. manufact., *Haager en Schuurman.*
100 vs. spijkers, *C. Bahre en G. Kinder.*
40 fusten en ks. bier, 10 oxh wijn-azijn, *J. F. van Leeuwen en co.*
1 kn. diversen, *Leon en Reis.*
4 kd. papier, *G. Kolff en co.*
170 led leggers, *Agenten.*
5 kn. en vn. provisien, *Helder.*

Uitvoer

Naar Soerabaija, Macasser, Timor en de Molukkos per Ned. Ind. stooms. *Menado*, gez. Couteron, agt. W. Cores de Vries.

Voor Timor

2 kn. wit katoen, uit entrep., *Burt Myrtle en co.*

Voor Ternate. Macasser en Amboina.

85 stav. en bossen ijzer, 70 coll. diversee, artill., en eenige marine goederen, 159 coll. div. provisien, *Gouvernement.*

Voor Menado.

1 kistje diversen uit entrep., *Winsser, de Lange en co.*

Voor Kema.

1 kt. manufact., uit entrep., *Gumprich en Strauss.*

Voor Ternate.

6 kn. manufact., uit entrep., *C. Bahre en G. Kinder.*

Voor Amboina.

2 kn. manufact., uit entrep., *Martin, Dyce en co.*
8 kn. rhijnwijn, uit entrep., *Pandel en Stiehaus.*
20 kn. cognac, uit entrep., *Gumprich en Strauss.*

Voor Banda.

75 keld. genever, uit entrep., *Pandel en Stiehaus.*
2 kn. bier, uit entrep., 7 do. provisien, 1 kt. glaswerk, *Winsser, de Lange en co.*
1 kt. manufact., *C. Bahre en G. Kinder.*

Voor de Molukkos.

4 bn. garens, uit entrep., *Martin, Dyce en co.*
1 kt. ijzerwerk. *Hagedorn, Plump en co.*
5 kn. manufact., 5 bn. rood garen, uit entrep., *Niederer en co.*
3 kn. gedr. katoen, uit entrep., 1 kt. hoofddoeken, 1 do. bessensap, *Gumprich en Strauss.*

Voor Macasser.

8 kn. manufact., 15 bn. garens, uit entrep., *Martin, Dyce en co.*
100 keld. genever, uit entrep., *van den Abeelen en co.*
1 kt. doeken en schoenen, *Lie Kweeseng.*
2 kn. hoofddoeken, 2 kn. dekens, *J. F. van Leeuwen en co.*

Voor Soerabaija.

12 kn. siropen, 4 do. wijn, 8 do. diversen, 5 do. madera, 10 do. cognac, 5 do. witte wijn, 1 kt. sardijntjes, 1 do. geleijen, 1 do. amandelen, 10 kn. portwijn, *Leroux en co.*
4 kn. wit katoen, *Sech Moh. Basanderd.*
1 kt. diversen, *J. F. van Leeuwen en co.*
200 keld. arak, *Maclaine, Watson en co.*
4 kn. doeken, 2 do. fluweel, 8 do. cambrics, uit entrep., 3 do. doeken, *Pitcairn, Syme en co.*
8 kn. manufact., uit entrep., *B. van Leeuwen en co.*
4 kn. opium, entrep., *Joakim.*
1598 pic. rijst, 4 kn. en coll. regalen, *Agenten.*
1 kt. linten, 1 do. orleans, 1 do. gordijngoed, 3 kn. coralen, *Thomas en co.*
1 trommel goudwerken, *B. Kopersmit en co.*
300 pic. rijst, *lading van Padang.*

Voor de Molukkos.

2 kn. kantoor behoeften, *G. Kolff en co.*

Voor Banda

5 kn. diversen, 5 ks. zuren, 5 do. siropen, 1 pak bezems, 1 do. agar agar, 20 zakk. meel, 1 kt. stoelen, *Said Aloei bin Sahap.*

Voor Macasser

1 kt. doeken, *Sech Wachden.*
1 kt. doeken, *E. Moormann en co.*
1 kt. doeken en slengdangs *Palima.*
10 kn. manufact., 7 vn. vleech, 4 do. spek, 10 kn. opium, 12 md. bier, 6 vs. boter, 12 keld. genever, 8 kn. wijn, uit entrep., 1 kistje regaal, *Agenten.*
2 kn. wijn, 1 kt. doeken, uit entrep., *Kloppenburg.*
2 kn. wit katoen, uit entrep., *Burt Mijrtle en co.*
1 kt. sigaren, uit entrep., *Dorrepaal en co.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per Ned. Ind. stooms. *Prins van Oranje*, gez. Kuller, agt. W. Cores de Vries.

1 pic. genetrie, 59/m java sigaren, *f* 48500 zilv. munt, 27 kn. en 445 pic. gek. koper-duiten, *lading van Soerabaija voor Singapore.*
f 188500 zilv. munt, *Diverse Chinessen en Arabieren.*
1 kt. ruwe zijde, uit entrep., *Agenten.*
1 kt. manufact., uit entrep., *Niederer en co.*
1 kt. percussions, *Engelhard en co.*
f 22000 zilv. munt, *Busing, Schröder en co.*
f 30000 zilv. munt, *Pitcairn, Syme en co.*
f 41000 zilv. munt, *Martin, Dyce en co.*
10 pic. niela, *Lim Boekiat.*
7 kt. zadels, *Adam en co.*
10 kn. meubelen, *Gebr. Roselje en co.*
2 kn. suiker, *Leroux en co.*

Voor Riouw.

5 kn. wijn, uit entrep., *van Riet en Wijnveldt.*
10 vs. boter, uit entrep., *Agenten.*
4 kn. wijn, 20 keld. genever, uit entrep. 1 kt. glazen, 6 kn. cognac, *John Pryce en co.*
47 coll. diversen gouv. en eenige marine goederen, *Gouvernement.*

Voor Muntok.

100 keld. genever, 11 kn. en vt. wijn, 1 kt. bitter, 1 do. lampkousen, 8 kn. cognac, 6 vs. boter, 2 kn. provisien, 1 kt. banket, 1 do. vruchten op water, 6 vn. afget. bier, *John Pryce en co.*
2 kn. wijn, 5 do. cognac, 1 kt. siropen, 6 vn. en 1 kistje afget. bier, *van Riet en Wijnveldt.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Ortelius*, gez. Groote, agt. E. Moormann en co.

De aan boort gebleven lading van Nederland.

2217 stav. ijzer, 10 kn. lucifers, 100 bn. drills, 13 coll. manufact., *E. Moorman en co.*
119 coll. manufact., uit entrep., *Martin, Dyce en co.*
118 coll. en 71 kn. manufact., 50 md. aardewerk, 29 coll. en 52 kn. machinerien, 1 kt. ijzerwerk uit entrep., 1 vaatje aardewerk, 1 pak. monsters, *Maclaine, Watson en co.*
1 tros man. touw, *Rolufs en co.*
86 pic. tin, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. bark *Loevestein*, gez. Tergast, agt. J. Cezard en co.

50 leggers arak, 71076 pond tabak, *Hill Broekman en co.*
500 pic. tin, *N. H. M.*
1703 pic. suiker, *B. Kopersmit en co.*
3710 pic. suiker, 906 do. tabak, *Schimmelpenninck en co.*
940 pic. tabak, *Anemaet en co.*
640 pic. tabak, 553 ks. java sigaren, *P. Kervel en co.*
229 pic. tabak, 127 do. rotting, 56 leggers, arak, *Fraser Eaton en co.*
2048 ps. koehuiden, *Mathiou Ebbs Ruijs en co.*
215 pic. tabak, *B. J. van Eck en co.*

Naar Ned. via Sam. en Soerabaija per Ned. schip *Cornelia*, gez. de Witt, agt. Haager, en Schuurman.

312 kn., baaltjes en coll. manufact., 112 vn. bier, 33 do. ...., 22 kn. shertings, 2 kn. diversen, 200825 pond. kolen, 20 vs. zilv. munt, 8 kn. schoenen, 17 coll. gouv. goederen, *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Voor Soerabaija.

17 bn. goeniegaren, 250 vs. staal, *N. H. M.*
20 kn. geel metaal, *Enthoven en co.*
2 kn. gordijngoed, 25 do. glazen dakpannen, *Metzendorff, Wilmans, Reys en co.*

Voor Samarang.

3 olipantstanden, *Paine, Stricker en co.*
2 kn. hoeden, 1 kt. pleetwerk, 43 kn. eetwaren, 2 do. sokken, 2 vn. aardewerk, 1 kt. modewaren, 5 kn. glaswerk, 1 kt. petten, 1 do. hoeden, 1 do. kramerijen, 2 kn. modewaren, 1 kt kleederen, 20 kn. worst, 1 kt. aardewerk, 1 do. lederwerk, *Gümprich en Strauss.*

Voor Nederland.

130 pic. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Indramaijo per Ned. schip *Hollandia*, gez. Wab, agt. Busing, Schröder en co.

555 ps. buffelhuiden, 202 pic. zwt. peper, 1252 do. suiker, 80 do. rotting, *Busing, Schröder en co.*
230 pic. koffij, 210 do. zwt. peper, 35 do. indigo, *Metzendorff, Wilmans Ruys en co.*
1114 pic. suiker, *Dümmler en co.*

Voor Indramaijo.

1 kt. medicijnen, 1 do. inkt, 1 do. schrijf-behoeften, 1 klok, 2 pakk. en vt. ijzerwerk, 1 bankschroef, 1 blaasbalg, 2 kn. werk, 46 vs. spijkers, 1 vaatje staal, 1 kistje blik, 2 tonnen olie, 1 aanbeeld, 138 stav. ijzer, 6 karren assen, *Tiedeman en van Kerchem.*

Naar Nederland per Ned. schip *Jason*, gez. Lammers van Bueren, agt. Reynst en Vinju.

150 pic. rotting, 450 do. tin, 2680 do. suiker, 9302 do. koffij, *N. H. M.*

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG.

VAN 13 TOT 17 MEI 1862.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Johanna Catharina*, gez. J. L. Besseling.

1 ks. boeken, 215 coll. diversen en 33 kn. manufact.. *Dorrepaal en co.*
1 ks. photographiën *Van Dolder.*
1 kt. manufact. en 1 rijtuig, Gezusters *Geib.*
12 wielen, 5 bn. manufact. en 192 coll. diversen, *van den Broek en Veeckens.*
1 kt. diversen, *J. H. Clignett.*
1 kt. diversen, *H. Raat.*
1 kt. boeken, *J. J. Lijnen.*
2 kn. meubelen. en 35 coll. koopwaren *J. H. Dotzen.*
17 coll. koopwaren, en 113 vn. bier *Van Maanen en co.*
7 kn. koopwaren, *F. Hasselman.*
72 coll. koopwaren, *Wermuth en co.*
5 coll. koopwaren, *J. J. Volkert.*
2 kn. boeken, *G. C. T. van Dorp.*
356 coll. diversen koopwaren *C. Damnitz en co.*
10 coll. diversen, *Hanmet en co.*
7 vn. haring, *B. Kopersmit en co.*
7 coll. provisien, 300 vn. boter en kn. kramerijen, *Bruckner.*
15 coll. diversen, 37 do. provisen *Regensburg.*
19 coll. koopwaren, *Jacobson en co.*
140 kn. wijn, *Salomson en Meijer,*
20 vs. zilv. munt *Gouvernement.*
607 coll. diverse koopwaren, 100 vn. koolteer en 20000 steenen *Order.*
153 coll. diversen *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. schip *Marinus Willem*, gez. P. van Duijn.

25 kn. wijn, *Dorrepaal en co.*
3 kn. inkt, *G. C. T. van Dorp.*
2 kn. manufact., *J. Hijmans.*
2 vs. boter en 3 st. rookvleesch, *B. Kopersmit en co.*
7 keld. genever, 1 kt. diversen, 302 coll. provisien, 3 kn. koopmanschappen, en 122900 sts. steenen, *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. brik *Mathilda*, gez. J. H. Fekkes.

914 pic. suiker, 4913 do. koffij, 32 kn. Gouv. indigo 90 pic. rotting, *N. H. M.*
30 zak mangkoedoewortels, *Gouvernement.*

AAN- EN UITVOER TE SOERABAIJA.

VAN 6 TOT 7 MEI 1862.

Aanvoer.

Van Amsterdam per Ned. schip *Mentor*, gezagv. P. Duinker.

1 kist sardines, 56 kisten provisien, 205 vaatjes boter, 5 kn. ijzerwerk,
50 ks. kaas, 6 kn. speelgoed, 101 collies diverse manufacturen, *Order.*
1 kt. diversen, *J. A. Jamer.*
1 grafsteen, *J. L. van Gennep.*
3 kn. diversen, *H. F. van Vloten.*
2 kn. diversen, *Mec. Lennan en co.*
1 kt. diversen, 8 vs. boter, 1 kt. speelgoed, 3 kn. provisien, 81 kn. wijn, 3 kn. hemden, 5 kn. meubelen, 1 kt. porcelein, 53 collies manufacturen, *B. J. van Eck en co.*
1 kt. everlast, *Curtus en Dormaar.*
1 kt. schilderijen en boeken, *J. van der Weide.*
3 kn. vruchten, 1 kt. portretten, *J. van Bostraeten.*
12 kn. diversen, *Oechsman.*
1 kt. tulen, 2 kn. diversen, 3 kn. sabels, *S. M. Polak.*
3 kn. provisien, 272 kn. wijn, 58 kn. manufact., *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. kramerijen, 12 vs. boter, 6 do. vleesch, 6 hammen, 1 kt ijzerwerk, 5 pakken dekens, *Mathieu Ebbs Ruijs en co.*
1 kt. spiegels, 1 kt. ledikanten, 5 kn. manufacturen, *Karthaus en Melchers.*
7 kn. provisien, 1 kt. schoenen, 6 kn. diversen, *J. G. Huijzer.*
2 kn. monsters, 2 kn. *Arnold en Zonen.*
1 rijtuig, 5 kn. modewaren, 7 do. kramerijen, 33 kn. kaas, 1 kt. banket. 77 kn. provisien 10 do. schilderijen, 2 kn. aardewerk, 1 vat pleetwerk, 1 do. glasen en staalwerk, 26 kn. manufacturen *D. Maurits Martens.*
29 colles banketwerk, *B. H. Grimm.*
15 balen drills, 58 kn. wijn, 248 collies manufacturen, *Bahlman en co.*
132 collies diversen, 16 kn. manufacturen, *B. van Leeuwen en co.*
3 kn. diversen, *Major Matzen en co.*
8 kn. wijn, 1 kt. en 6 potten zuur, *H. W. Keljen.*
100 vn. bier, *Gebrs. van Delden.*
40 bn. drills, 30 kn. wijn, 1 kt. sigaren, 30 do manufact., *B. Kopersmit en co.*
41 kn. manufacturen, *E. ten Brinck en co.*
6 bn. jute-zakken, 50 kn. manufact., 160/m stuks steenen, *P. Kervel en co.*
17 kn. diversen, *Mac Lennan en co.*
20 vn. zilver-geld. *Gouvernement.*

Van Nederland per Ned. schip *Christ. en Jeannette*, gez. N. Rademaker.

25 arak leggers, 200 kn. zeep, 27 do. provisien, 150 vaatjes boter, 20 kn. genua-olie, 758, kilo's steenkolen, 71 do. manufacturen *Mc Lennan en co.*
12 vs. boter, 5 kn. bessensap, *A. Vreede.*
10 kn. provisien, 10 do. bier, 2 kn. zeep, *Order.*
10 vn. zilvergeld, *N. H. M.*

Uitvoer.

Naar Ned. via Panaroeken per Ned. schip *Triton*, gez. H. G. F. Adriaans

180 pic. rotting, en 2155,88 suiker, *Auemaet en co.*
546 pic. koffij. *Fraser Eaton en co.*

Naar Ned. per Ned. schip *Ida Elisabeth*, gez. W. Doorn.

3491 suiker, 401 pic. tabak, *B. J. van Eck en co.*
52 pic. koehuiden, 43,87 pic. cassia. fistula, 2198,88 pic. tabak, *Mathieu en co.*
799 pic. koffij, *Fraser, Eaton en co.*
94 pic. koffij, *E. Ten Brinck en co.*
598,30 pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Ned. via Panaroekan per Ned. schip *India Packet*, gez. G. Diepering.

155 pic. rotting, 5000,11 pic. suiker. 2000 pic. koffij,
220 180/1000 pic. noten, en 101 236/1000 pic. foelie, *N. H. M.*

Naar Nederland vin Passoeroenan per het Nederl. schip *Maria*, gezagv. Van Walven.

80 picols rotting, 3571-94 picol suiker, 30 picols koffij en 1131-22 picols tabak, Schimmelpenninck en co.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.